

Miljøgodkendelse

til svinebesætning på

”Onsildhøjgård”

Fyrkildevej 8

9500 Hobro

– udvidelse fra 189,74 DE til 285,25 DE

§ 12

Lov nr. 1486 af
4. december 2009 om
miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed:

31. maj 2011

Rebild Kommune
Hobrovej 88
9530 Støvring
Telefon 99 88 99 88
raadhus@rebild.dk
www.rebild.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	3
1.2 ikke teknisk resumé.....	3
1.3 Kommunens samlede vurdering.....	3
2 Generelle forhold.....	4
2.1 Lovgrundlag	4
2.2 Offentlighed	4
2.3 Gyldighed.....	4
2.4 Revurdering.....	4
2.5 Ophør	5
2.6 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	5
2.7 Klagevejledning	5
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, Afstande, fredninger mv.	6
3.2 Placering i landskabet	7
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	8
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	8
4.2 Ventilation.....	11
4.3 Fodring.....	12
4.4 Energi- og vandforbrug	16
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	18
4.6 Affald	19
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	21
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	22

5	Gødningproduktion og -håndtering	23
5.1	Gødningstyper og mængder	23
5.2	Flydende husdyrgødning	23
5.3	Gylleforsuring	26
5.4	Gylleseparering	27
5.5	Gyllekøling.....	28
5.6	Fast gødning inkl. dybstrøelse.....	29
5.7	Anden organisk gødning	29
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	30
6.1	Ammoniak og natur.....	30
6.2	Lugt	31
6.3	Fluer og skadedyr.....	33
6.4	Transport	33
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	34
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	36
6.7	Lys.....	36
7	Påvirkning fra arealerne.....	37
7.1	Udbringningsarealerne	37
7.2	Påvirkning af søer og vandløb.....	38
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	40
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge Beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	43
7.5	Kvælstof til grundvand.....	43
8	Management	44
9	egenkontrol.....	44
10	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	46
11	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	47
11.1	Alternative løsninger.....	47
11.2	0-alternativet	48

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jens Iversen, Hvidkildevej 14, Mejlby, 9610 Nørager, har i henhold til lov nr. 1486 af 4. december 2009¹ ansøgt om, at få miljøgodkendt husdyrbruget på adressen Onsildhøjgård, Fyrkildevej 8, 9500 Hobro med de til bedriften tilhørende arealer. Første version af ansøgningen er indkommet til Rebild Kommune den 27. maj 2010.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Rebild Kommune godkender hermed en årlig produktion på 9000 stk. slagtesvin (25-112 kg), svarende til 285,25 dyreenheder (DE) på Fyrkildevej 8, 9500 Hobro. De angivne DE er angivet i henhold til den husdyrgødningsbekendtgørelse, der var gældende på tidspunktet for denne miljøgodkendelse. Det er antallet af dyr, der angiver den tilladte produktions størrelse. Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger

Jens Iversen driver og ejer svineproduktionen på Onsildhøjgård, Fyrkildevej 8, 9500 Hobro, i Rebild Kommune. Den nuværende produktion er på 6980 slagtesvin (30-105 kg), svarende til 189,74 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter hele ejendommen og der er foretaget projektilpasninger indenfor gyllekøling og fodring for at opfylde de generelle krav om reduceret ammoniakfordampning fra anlægget.

Ejendommen råder over 135,53 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt 52,47 ha aftalearealer, hvorpå der dog kun må udbringes husdyrgødning fra ansøgers anden ejendom.

Nogle af de ejede/forpagtede arealer ligger i nitratklasse 2, fosforklasse 2 eller i nitratfølsomt indvindingsområde.

Der er foretaget projektilpasninger med efterafgrøder for at sikre, at der ikke sker en øget udvaskning af kvælstof til overfladevand.

Beregningerne foretaget gennem www.husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en merbelastning af omkringliggende natur og miljø. Beregninger viser ligeledes, at lugtgenerne fra den ansøgte produktion ikke vurderes at påvirke omkringboende væsentligt.

1.3 KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING

Rebild Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse i henhold til husdyrloven. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (version 4 af 10. marts 2011) samt efterfølgende beregninger og betinget af godkendelsens vilkår.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes. En nærmere beskrivelse af vurderingerne fremgår af de enkelte afsnit.

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten kaldet "husdyrloven".

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften samt dokumentation. Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 LOVGRUNDLAG

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven) samt lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området samt godkendelsens vilkår til enhver tid overholdes. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Godkendelsen omfatter hele ejendommen samt alle arealer, der drives under de pågældende cvr nr.

Ejendommens VVM-screening af 5. maj 2006 bortfalder ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

2.2 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 19. oktober 2010. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelsen blev sendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen den 8. april 2011 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger. Der kom ingen bemærkninger til udkastet.

2.3 GYLDIGHED

Vilkår:

2.3.1 Udvidelsen skal være fuldt udnyttet indenfor 2 år fra godkendelsesdatoen, ellers bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er fuldt udnyttet.

Ansøger ønsker at udnytte miljøgodkendelsen indenfor to år efter kommunens endelige godkendelse er givet. Der er stillet vilkår til, at udvidelsen skal være gennemført senest 2 år efter godkendelsesdatoen. Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til gyldighed.

2.4 REVURDERING

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering². Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at påbegynde den første revurdering i 2019.

² jf. § 17 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

2.5 OPHØR

Vilkår:

2.5.1 Inden eventuelt ophør af husdyrbruget skal kommunen kontaktes med henblik på fastlæggelse af en nedlukningsplan.

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der vil således blive tilkaldt en slamsuger for at tømme gyllebeholderen samt gyllekummerne. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra. Spildevandet vil blive kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren og elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug. Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse. Gylletanken vil blive fjernet, når den ikke længere er brugbar for denne eller anden bedrift.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår til, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal kontakte kommunen med henblik på fastlæggelse af en nedlukningsplan. En nedlukningsplan kan indeholde beskrivelse af mængden af f.eks. kemikalier, affaldsprodukter, gødning og andre miljøskadelige stoffer og hvordan de bortskaffes samt beskrivelse af eventuel nedrivning af anlæg med videre.

Gyllebeholderen skal fjernes og arealet ryddeliggøres, hvis/når den ikke har været anvendt til formålet i mere end et år. Dette er tinglyst på ejendommen.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

2.6 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Det er Rebild Kommune der vurderer, om fremtidige ændringer på bedriften skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske i henhold til de generelle regler på områder. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.7 KLAGEVEJLEDNING

Godkendelser og tilladelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort. En eventuel klage skal indgives skriftligt til Rebild Kommune, Center Natur og Miljø, Hobrovej 88, 9530 Støvring. Kommunen sender umiddelbart efter klagefristens udløb en eventuel klage videre til Natur- og Miljøklagenævnet, ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. En eventuel klage skal være Rebild Kommune i hænde **senest den 29. juni 2011 kl. 15.00**.

³ jf. § 15 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrlovens § 90. En eventuel retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, AFSTANDE, FREDNINGER MV.

Ansøgers oplysninger:

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 170 meter til nærmeste beboelse, der ligger sydøst for den nærmeste staldbygning, dette er også den nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er beliggende mere end 2 km væk fra ejendommens anlæg. Der er ca. 2 km til nærmeste byzone, Rørbæk, der ligger sydvest for ejendommen.

Der er tale om udvidelse i eksisterende bygninger.

I øvrigt skal der i henhold husdyrlovens § 8 redegøres for en række afstande, som vist i tabellen nedenfor.

	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	Egen boring på gårdsplads
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	Rørbæk vandværk, 2,5 km mod sydvest
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	2-3 m til kommunal drænledning der går til søgrøften
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	4 m fra eksisterende siloer
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	Sandsynligvis i Rørbæk ca. 2 km mod sydvest
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	15 m
Naboskel	Min. 30	65 m mod sydøst til matrikel 4v

Tabel 3.1.1: Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til de eksisterende bygninger.

Det eksisterende anlægs placering inklusiv gyllebeholder er vurderet i forhold til en række bygge- og beskyttelseslinjer, hvilket der er redegjort for i bilag til ansøgningen vedr. arealinfonflikt. Der er ikke fundet overlap mellem udpegninger og anlægget, som det er vurderet nødvendigt at kommentere.

Det skal understreges, at anlæggets placering ikke kan vurderes præcist ud fra indtegningen i www.husdyrgodkendelse.dk. I stedet skal ovennævnte redegørelse lægges til grund for vurderingen af de ønskede placeringer.

Kommunens bemærkninger:

Rebild Kommune vurderer, at anlæggene ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer eller indenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Der er ikke redegjort for afstanden til egen boring, som ligger ca. 20 meter fra nærmeste stald. Afstandskravene i husdyrlovens § 8 gælder dog for nybyggeri og der skal derfor ikke dispenseres for afstandskrav, der ikke er overholdt.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke nødvendigt at stille vilkår vedrørende bygge- og beskyttelseslinjer, afstande og fredninger.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Vilkår:

- 3.2.1 Der skal etableres en afskærmende beplantning bestående af minimum 3 rækker træer og buske, placeret som vist på bilag 1.
- 3.2.2 Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.
- 3.2.3 Der skal udlægges kampesten ved beholderens sydlige til/frakørsel, så der kun kan køres vinkelret ud på Fyrkildevej. Se bilag 1.

Ansøgers oplysninger:

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger.

Terrænet omkring ejendommen er fladt. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper.

Ved gyllebeholderen vil der blive etableret beplantning og lagt kampesten ud, som vist i bilag 1.

Beskyttet § 3-natur og Natura 2000

Der ligger inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen flere mindre søer og vandhuller, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Nærmest ejendommen er en sø beliggende ca. 430 meter nordvest for de eksisterende bygninger. Inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen ligger der et overdrev (større end 2,5 ha) ca. 620 meter i sydvestlig retning og en beskyttet eng 340 meter i nordvestlig retning. Herudover ligger der ca. 950 meter sydvest for Onsildhøjgård en mose. Der ligger ingen beskyttede strandenge eller heder inden for 1000 meter af Onsildhøjgård. Syd for ejendommen udspringer et tilløb til Simested Å og løber mod syd – det nærmeste, denne å kommer på bygningerne på Onsildhøjgård er ca. 800 meter.

Nærmeste Natura 2000-område ligger 4,8 km i nordlig retning, det er området Rold Skov, Lindemborg Ådal og Madum Sø.

Kommunens bemærkninger:

Staldenes udseende er nærmere beskrevet i kapitel 4.

Ejendommen, hvorpå udvidelsen sker, er beliggende i et åbent og landbrugsdomineret landskab øst for den nordjyske motorvej og mellem Rørbæk og Mejlby. Nærmeste nabo ligger ca. 170 meter mod sydøst, mens de to næstnærmeste naboer begge ligger ca. 440 meter væk i henholdsvis nordvestlig og nordøstlig retning. Indsynet fra alle tre naboejendomme er afskærmet af eksisterende læ- eller træbeplantninger og også delvist af terrænets hældning.

Der er stillet vilkår om sløring af beholderen med beplantning. Dette vilkår er direkte overført fra landzonetilladelsen. Landzonetilladelsen fra år 2000 til opførelse af beholderen er desuden givet på betingelse af, at der er tinglyst en deklaration på ejendommen om, at beholderen fjernes og arealet ryddeliggøres, hvis/når den ikke har været anvendt til formålet i mere end et år.

Oprindeligt er der kun søgt om, og givet tilladelse til, en til/frakørsel. Der er etableret to og dem får ansøger lov til at beholde, mod at der straks lægges kampesten ud, så der kun kan køres vinkelret ud på Fyrkildevej. Dette er af hensyn til trafikikkerheden.

Vilkår 3.2.1 og 3.2.3 vedrører tilladelsen til at opføre gyllebeholderen og er derfor ikke afhængige af, om godkendelsen udnyttes. Det samme gælder kravet om, at gyllebeholderen fjernes, hvis den ikke anvendes.

Da udvidelsen af dyreholdet udelukkende sker i eksisterende bygninger, er det kommunens vurdering, at udvidelsen, med de stillede vilkår, ikke vil medføre ændringer, der kan forringe de landskabelige værdier.

Rebild Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende placering i landskabet.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

Vilkår:

- 4.1.1 Den samlede produktion må ikke overstige 9000 stk. slagtesvin (25-112 kg), svarende til 285,25 DE. Der tillades afvigelser i antallet af dyr på +/- 5 %, så længe det maksimale antal DE på årsplan ikke overskrides.
- 4.1.2 Husdyrholdets placering og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med tabel 4.1.2.
- 4.1.3 Den samlede ammoniakemission fra stald og lager må ikke overstige 4435,07 kg N/år.

Ansøgers oplysninger:

Den nuværende produktion er i forbindelse med en VVM-screening ved Nordjyllands Amt d. 5. maj 2006 godkendt til 189,74 i nye DE (screeningen lød på 209,9 i gamle DE), svarende til 6980 slagtesvin (30-105 kg). Der ønskes en udvidelse til i alt 285,25 DE, svarende til 9000 slagtesvin (25-112 kg).

DYREHOLD OG STALDTYPE I NUDRIFT	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal producerede	Stipladser	DE
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.1 (1)	30 – 105	2110	604	57,36
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.2 (2)	30 – 105	2110	604	57,36
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.3 (3)	30 - 105	2760	791	75,02
I alt			6980	1999	189,74

Tabel 4.1.1: Husdyrholdets størrelse i **nudriften**, fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer. Numrene på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningssystemet.

DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal producerede	Stipladser	DE
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.1 (1)	25 - 112	2721	749	86,24
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.2 (2)	25 - 112	2721	749	86,24
Slagtesvin drænet gulv + spalter (33/67)	1.1.3 (3)	25 - 112	3558	980	112,77
I alt			9000	2478	285,25

Tabel 4.1.2: Husdyrholdets størrelse **efter udvidelsen**, fordelt på stalde, stipladser og staldsystemer. Numrene på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningssystemet.

I det følgende er de enkelte bygninger på ejendommen beskrevet. Numrene refererer til IT-ansøgningsskemaet og tabel 4.1.2 ovenfor. Se også situationsplanen, bilag 2.

1. Slagtesvinestald 1 (stald 1.1.1). Stald til slagtesvin på ca. 544 m² med drænet gulv med spalter. Stalden er opdelt i 2 sektioner og renoveret i 2000, hvor der blev skiftet gulv fra fast til drænet gulv. Ventilationen i denne stald er undertryksventilation fra Skov med vægventiler med i alt 4 afkast med en højde på ca. 1 m over tagfladen (sidder cirka ved kip).
2. Slagtesvinestald 2 (stald 1.1.2). Stald til slagtesvin på ca. 544 m² med drænet gulv med spalter. Stalden er opdelt i 2 sektioner og renoveret i 2000, hvor der blev skiftet fra fast til drænet gulv. Ventilationen i denne stald er undertryksventilation fra Skov med vægventiler med i alt 4 afkast med en højde på ca. 1 m over tagfladen (sidder cirka ved kip).
3. Slagtesvinestald 3 (stald 1.1.3). Stald til slagtesvin på ca. 1.274 m² med drænet gulv med spalter. I denne stald etableres der gyllekøling. Stalden er bygget i 2007. Ventilationen er Combi-diffus (undertryk) fra Skov med 13 afkast med en højde på 1 m over tagfladen (sidder cirka midt på tagfladen). Ved stald 3 er der en 2,5 m bred udleveringsgang i staldens fulde længde. Denne gang er udendørs og regnes ikke (og fungerer ikke) som stald. Der er udelukkende tale om et halvtag med mulighed for, at grisene efter reglerne har adgang til drikkevand, men der kan ikke fodres her.
4. Gyllebeholder. Har kapacitet på 4000 m³.
5. Lade. Lade på ca. 620 m². Laden anvendes primært til korntørring og opbevaring af 700 tons korn samt indeholder teknikrum og vådfodringsrum. I vådfodringsrummet opbevares også mineraler.
6. Mellemgang: Gå fra laden indtil stalden og rummer et toilet. Her står køleskabet til medicin og medicinsk affald samt her opbevares også desinfektionsmidler.
7. Silo. Amerikanersilo på 1000 tons til hvede.
8. Silo. Amerikanersilo på 1000 tons til byg.
9. Stuehus.
10. Garage.

Udnyttelsen af de eksisterende rammer i staldene har hidtil ikke været god nok og bliver nu optimeret. Samtidig er effektiviteten øget, så grisene har en højere tilvækst og perioder med tomme stier er minimeret.

BAT

Jens Iversen vil i øvrigt henlede opmærksomheden på flg. forhold:

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Fravalg af BAT

Til slagtesvinene er to tredjedele fast gulv fravalgt ud fra risikoen for svineri i stierne. I farestalde og normalt også smågristalder kan man få en stor andel af fast gulv til at fungere uden svineri. I slagtesvinestalde er problemstillingen, at man dags dato ikke kan give garanti for, at det kan fungere uden svineri i specielt sommerperioden. Der er dog store variationer i praksis, hvor nogle svineproducenter har større succes med at holde stien fri for svineri end andre. Gulvtypen kan under alle omstændigheder ikke betegnes som driftssikker.

Risikoen for svineri hænger sammen med, at svin i modsætning til os mennesker ikke kan svede. Derfor køler de sig ved at søle sig i gødning og urin med svineri i stien til følge, når de får det for varmt. Smågrise på op til 30 kg vil først begynde at søle sig, når staldtemperaturen overstiger 24-26 °C, hvilket kun sker sjældent under danske himmelstrøg. Slagtesvin fra 70-80 kg og til slagtevægt vil derimod allerede begynde at søle sig ved en staldtemperatur på 20 °C, hvilket sker ved en udetemperatur på bare 14 °C. Det betyder, at dette overskrides ganske ofte i sommerperioden i Danmark.

Overbrusningsanlæg kan modvirke svineri noget, men det er ikke tilstrækkelig til, at man give garanti for stierne fungerer uden svineri. Dansk svineproduktion har et stort projekt der hedder "Fast gulv uden svineri", hvor man netop forsøger at finde metoder til at undgå svineri. Der findes dog i dag ingen sikre anbefalinger. Den faglige vurdering fra Dansk Svineproduktion af BAT-byggeblad med delvis fast gulv til slagtesvin er derfor, at det skal være en mulighed for de producenter, som tror på eller erfaringsmæssigt ved, at de er gode til at holde stierne fri for svineri. Alle andre anbefales at vælge stier med drænet gulv i lejearealet af hensyn til arbejdsmiljø, dyrevelfærd og hygiejne i stien. Af samme årsag er stier med spaltegulv og gyllekumme under hele stien netop referencesystemet i det fælles EU BAT-system beskrevet i "Best reference Document".

Dansk Svineproduktion ikke har lavet en systematisk undersøgelse af svineriets indflydelse på ammoniak og lugtemission. Alligevel ligger de alligevel inde med mange målinger, der viser, at emission af både ammoniak og lugt selvfølgelig stiger markant, såfremt man ikke kan holde stien fri for svineri.

Kommunens bemærkninger:

Placering af de enkelte staldanlæg fremgår af bilag 2.

Miljøgodkendelsen omfatter en udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger. Dyreholdet udvides fra 6980 stk. slagtesvin (30-105 kg), svarende til 189,74 DE til 9000 stk. slagtesvin (25-112 kg), svarende til 285,25 DE. I alt en stigning på 95,51 DE. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. Det er oplyst, at dette kan lade sig gøre, da udnyttelsen af de eksisterende rammer i staldene hidtil ikke har været god nok og nu bliver optimeret samt at effektiviteten er øget, så slagtesvinene har en højere tilvækst og perioder med tomme stier er minimeret.

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af it-ansøgningen (version 4) og der er stillet vilkår til dette husdyrhold og de angivne staldsystemer (tabel 4.1.2).

Det er antallet af dyr i det angivne vægtinterval, der angiver den tilladelige produktions størrelse. De angivne DE er opgivet i henhold til den husdyrgødningsbekendtgørelse, der var gældende på tidspunktet for denne miljøgodkendelse.

I alle staldafsnit skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem (BAT) senest ved næste gennemgribende reovering, dog senest 20 år efter, at det eksisterende staldsystem er etableret. Det vil for staldene 1 og 2 sige senest i år 2020 og for stald 3 senest i år 2027. En gennemgribende reovering svarer til, at der som minimum udskiftes gulvsystem. Da ingen af staldene runder de 20 år indenfor perioden indtil næste revurdering, skal kommunen ikke stille vilkår til reovering og nyt ammoniakemissionskrav.

I forbindelse med kommunens udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har ansøger foretaget en beregning af BAT-niveauet ud fra kommunens vurdering af, hvad der er BAT for den samlede udvidelse. Kommunen har vurderet, at BAT-niveauet vil svare til en maksimal ammoniakemission på 0,4 kg N/år pr. slagtesvin. Korrigeret for vægt giver det et BAT-krav fra kommunen på, at ammoniakemissionen fra ejendommen ved udvidelsen i eksisterende stalde maksimalt må være på 4437,7 kg N/år for de 9000 slagtesvin i vægtintervallet 25 - 112 kg. Det generelle ammoniakkrav er beregnet til en emission på maksimalt 4926,40 kg N/år.

Ansøger har valgt gyllekøling i stald 3 samt reduktion i indholdet af råprotein i foderet til alle slagtesvinene, som tiltag for at leve op til det generelle krav om 25 % reduktion i ammoniakemissionen samt kommunens BAT-krav. Med disse tiltag har ansøger vist, at det ansøgte lever op til det generelle ammoniakkrav samt til kommunens BAT-krav. Udvidelsen medfører en samlet ammoniakemission på 4435,07 kg N/år, hvilket er 491 kg N/år udover det generelle ammoniakkrav og knap 3 kg N/år udover det niveau, som kommunen har fastsat som værende BAT.

Der er stillet vilkår til ejendommens maksimale ammoniakemission samt til husdyrholdets størrelse og placering i stalde og på gulvtyper. Vilkårene er stillet i overensstemmelse med ansøgningen og har til hensigt at fastholde ansøger på de ammoniakreducerende tiltag, der er valgt for at overholde det generelle ammoniakkrav samt kommunens krav og dermed også BAT.

De BAT-tiltag, der er anvendt for at opfylde ammoniakkravene kan læses under de relevante afsnit.

Med udgangspunkt i ansøgers oplysninger og på baggrund af ovenstående begrundelse, er det Rebild Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til BAT.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende husdyrhold og staldindretning.

4.2 VENTILATION

Vilkår:

- 4.2.1 Alle ventilatorer skal vaskes efter hvert hold slagtesvin.
- 4.2.2 Staldene skal være forsynet med undertryksventilation, der styres efter multisteppeprincippet, således at der i hver sektion er en ventilator der er frekvensstyret, reguleret af klimacomputer, eller med et system med mindst tilsvarende energieffektivitet.

Ansøgers oplysninger:

I slagtesvinestald 1 er ventilationen undertryksventilation fra Skov med vægventiler med i alt 4 vertikale afkast med en højde på ca. 1 m over tagfladen (sidder cirka ved kip). Der er en kapacitet på 13.680 m³/time pr. afkast (dvs. 27.360 m³/time pr. sektion) og der er en maksimal lufthastighed på 11,45 m/sek. uden konus (konus dog monteret, men kan nemt fjernes).

I slagtesvinestald 2 er ventilationen undertryksventilation fra Skov med vægventiler med i alt 4 vertikale afkast med en højde på ca. 1 m over tagfladen (sidder cirka ved kip). Der er en kapacitet på 13.680 m³/time pr. afkast (dvs. 27.360 m³/time pr. sektion) og der er en maksimal lufthastighed på 11,45 m/sek. uden konus (konus dog monteret, men kan nemt fjernes).

I slagtesvinestald 3 er ventilationen er Combi-diffus (undertryk) fra Skov med 13 vertikale afkast med en højde på 1 m over tagfladen med konus (sidder cirka midt på tagfladen). Der er en kapacitet på 12.100 m³/time pr. afkast (dvs. 36.300 m³/time pr. sektion) og der er en maksimal lufthastighed på 10,12m/sek. uden konus (konus er dog monteret, men kan nemt fjernes).

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret.

BAT

BAT for svinestalde er at reducere energiforbruget ved at gøre alt det følgende:

- for mekanisk ventilerede stalde: optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren.
- for mekanisk ventilerede stalde: undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Der er i alle staldafsnit undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Ventilationsanlægget benytter sig multi-stepprincippet, som sikrer at færrest mulige ventilatorer kører ad gangen.

Kommunens bemærkninger:

Vilkårene er stillet i overensstemmelse med ansøgningen samt for at sikre at ventilationen af staldene altid sker på den mest energieffektive måde. Det er herefter kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende ventilation.

4.3 FODRING

Vilkår:

4.3.1 Indholdet af råprotein i foderet til slagtesvin må i gennemsnit maksimalt være 148 gram råprotein pr. FEsv (foderenhed/svin), dog således at der kan ske tilretning ved at regulere de fire variable, der fremgår af tabel 4.3.1. Forudsætningen er, at faktoren beregnet efter ligningen i tabel 4.3.2 ikke bliver større end **0,884**

- 4.3.2 Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
- vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
- 4.3.3 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver 3. måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 4.3.4 I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein skal ske på grundlag af det faktisk, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres. Ved anvendelse af korrektionsfaktoren skal det faktiske foderforbrug altid registreres og anvendes i vilkårsligningen (tabel 4.3.2).
- 4.3.5 Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.3.6 Ved anvendelse af korrektionsfaktoren skal der i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes en korrektionsfaktor for råprotein ud fra vilkårsligningen. Beregningen skal gemmes i 5 år og kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Variabel	Værdi
Indgangsvægt i kg.	25
Afgangsvægt i kg	112
FE (sv) pr. kg. tilvækst	2,87
Gram råprotein pr. FE (sv)	148

Tabel 4.3.1: De fire variable til beregningen i vilkårsligningen.

Ligning

De tal, der fremgår i den øverste del af ligningen (umiddelbart herunder) er konstanter.

FE pr. produceret svin (tilvækst i kg x Fe pr. kg tilvækst) x råproteinindhold i foder / 6,25 (Samlet N i foder)
 -(minus) tilvækst i kg x 28 (samlet N i tilvækst)
 / (divideret med) tilvækst i kg x (20,95 + 0.177x(afgangsvægt +indgangsvægt))
 Herved fået faktoren.

% ammoniakreduktion fås ved ligningen (1-faktor x 1.5 x 100%) =

Aktuelle værdier fra sagen.

$$2,87 \times 87* \times 148 / 6,25 = 5912,66$$

$$5912,66 - (87* \times 28) \sim 5912,66 - 2436 = 3476,66$$

$$3476,66 / (87* \times (20,95 + 0,177 \times (25 + 112))) \sim 3476,66 / 3932,31 = \mathbf{0,884 \text{ Faktor}}$$

$$\% \text{ ammoniak reduktion } (1-0,884) \times 1,5 \times 100 = \underline{17,4 \%}$$

* = afgangsvægt minus indgangsvægt

Tabel 4.3.2: Vilcårsligning.

Ansøgers oplysninger:

BAT

BREF-dokumentets resumé fremhæver flg.:

Med hensyn til fosfor, er det basis for BAT at fodre dyr (fjerkræ eller svin) med successiv foder (fasefodring) med lavere samlet fosforindhold. I dette foder skal der bruges højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase med henblik på at garantere et tilstrækkeligt indhold af fordøjeligt fosfor.

- Der foretages justering af fodringen, som dokumenteres bl.a. ved udarbejdelse af gødningsregnskab og E-kontrol.
- Der er foretaget fodringstiltag i form at nedsat råproteinindhold for at opfylde det generelle ammoniakkrav.
- Der anvendes fasefodring
- Der anvendes fytasetilsætning

Der udarbejdes effektivitetsrapport på ejendommen. Fodring optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden. Dette sker via kontakt med rådgivningstjenesten med speciale indenfor svineproduktion.

Fravalg af BAT

Hvad angår fosfor er det muligt at reducere indholdet i gyllen ved at anvende dobbelt fytase eller nedsætte g fosfor pr. FE. Fosfor er på et svinebrug en værdifuld resurse, der er meget fokus på. I normen i IT-systemet er der allerede regnet med tilsætning af fytase. Tilsætningen af ekstra fytase er en mulighed i de tilfælde, hvor der er problemer med for meget fosfor på udbringningsarealerne. Man skal ved tilpasninger af fosfortilførslen være opmærksom på at grisene meget let får problemer med knoglerne med benbrud til følge. Derfor har man i samråd med svinekonsulent og af hensyn til dyrevelfærden valgt ikke at foretage tilpasninger af fosfortilførslen på Onsildhøjgård.

I vurderingerne af hvilke yderligere vilkår og restriktioner, landbruget skal pålægges er det i allerhøjeste grad relevant at overveje relationerne mellem miljøfølsomhed og effekt af ekstra tiltag under inddragelse af, hvad der allerede opnås med den generelle regulering af danske landmænd. Disse betragtninger har Miljøstyrelsen bl.a. gjort sig, hvilket er vist i et revideret uddrag i følgende afsnit:

”Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Langt størstedelen af tabet af fosfor fra landbruget til vandmiljøet er historisk betinget som følge af ophobningen gennem årene af fosfor i jordens pulje. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at bidraget fra landbrugsjorden kan øges. I henhold til gældende normer for fosforindhold i husdyrgødning vil der ved harmonikravet tilføres ca. 25 kg P/ha i gylle fra slagtesvin. Dette vil ikke give anledning til væsentlig øget ophobning af fosfor i jorden. Fosfortilførslen ved optimal fosforfodring for mindre slagtesvineproducenter, der ikke anvender fasefodring, således være knap 27 kg P/ha ved udbringning svarende til harmonikrav. Anvendes fasefodring, kan tilførslen begrænses til knap 26 kg P/ha. Dette niveau svarer til middelværdien for det interval, der betragtes som BAT i henhold til EU’s BREF-dokument for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet. På denne baggrund fastsættes kravet til fosfor fra slagtesvin til en fosforudledning på maksimalt 18,5 kg P/DE. Dette vil ved udbringning svare til maksimalt 26 kg P/ha.”

Sammenholdes ovenstående betragtninger fra Miljøstyrelsen med det ansøgte projekts fosfortilførsel på 27,2 kg P/ha ses det, at Jens Iversen lever op til BREF-dokumentets niveau. Fraførslen er 21,3 kg P/ha og der kan derfor ikke siges at være tale om et væsentligt overskud. Desuden er det værd at erindre, at fosfor stort set kun tabes fra en mindre andel af en bedrifts areal. Et gennemsnitligt overskud er derfor ikke nødvendigvis et

miljøproblem, hvilket også afspejler sig i inddelingen af fosforfølsomme og robuste områder i lovgivningen. Yderligere fodringstiltag for at leve op til et mere restriktivt BAT-niveau end det allerede opnåede vurderes derfor ikke at være proportionalt med den opnåede miljøeffekt. Bedriftens udspretningsarealer ligger uden for områder, hvor der stilles specielle krav til fosforoverskuddet. Specielt med de høje foderpriser i forhold til afregningsniveauet er det vigtigt for Jens Iversen ikke at være bundet af en bestemt fodring.

Ifølge chefkonsulent Per Tybirk, Dansk Svineproduktion er der ikke proportionalitet mellem effekten af omkostningerne ved tilsætning af benzoesyre til slagtesvinefoder. Desuden er datagrundlaget mangelfuldt. Der kan tilsættes op til 1 % benzoesyre i foderet, som ved fx 1,07 FEsv pr kg vil give $10 \text{ gram pr kg} / 1,07 = 9,3 \text{ gram pr FEsv} = 9,3 \%$ ammoniakreduktion.

Prisen på benzoesyre har i sommeren 2008 ligget på ca. 11 kr. pr kg, hvor det tidligere har kostet ca. 8 kr. pr kg. Tilsættes benzoesyre med 1 % i slagtesvinefoderet stiger foderprisen med ca. 22 kr. pr svin, hvis foderforbruget er uændret (200 kg foder pr produceret svin x 11 kr. pr 100 kg).

For slagtesvin er benzoesyre afprøvet i klimakamre i Danmark, men disse forsøg har slet ikke været designet til at måle effekten på tilvækst og foderudnyttelse, da der er alt for få gentagelser til at kunne måle de forventede moderate effekter. I selve godkendelsesdokumentet fra EU for benzoesyre er refereret fem forsøg til slagtesvin, hvor to var uden effekt på produktivitet, mens tre forsøg havde positiv effekt på tilvækst og foderudnyttelse. På nuværende tidspunkt må det konstateres, at benzoesyre ved en dosering på 0,5-1 procent sandsynligvis vil have en positiv effekt på slagtesvins tilvækst og foderudnyttelse, men der er ikke datagrundlag for at fastsætte den præcise effekt. Dansk Svineproduktion har iværksat forsøg for at afklare den produktionsmæssige effekt af benzoesyre til slagtesvin under danske forhold.

Baseret på erfaringer med antimikrobielle vækstfremmere må man forvente, at benzoesyre har mindre effekt på slagtesvin end på smågrise. Da slagtesvinefoder er billigere pr kg, har en given procentvis forbedring af foderudnyttelsen mindre effekt på økonomien for slagtesvin end på smågrise. De præcise omkostninger ved tilsætning af benzoesyre til slagtesvinefoder er meget usikre, men aktuelt må det forventes, at nettoomkostninger er i størrelsesordenen 10 kr. pr slagtesvin, hvilket er helt ude af proportion til at opnå en effekt på 9 % ammoniakreduktion. Omregnet pr kg reduceret $\text{NH}_3\text{-N}$ er prisen ca. 250 kr. pr kg reduceret $\text{NH}_3\text{-N}$.

Kommunens bemærkninger:

Ansøger har valgt, at anvende fodertiltag som virkemiddel for at opfylde BAT-niveauet og fastholdes derfor på det i godkendelsen. I ansøgningen er indholdet af råprotein i foderet til slagtesvin opgivet til at være maksimalt 148 gram råprotein/FE. De anvendte FE pr. kg tilvækst svarer til normen, der er 2,87, da der ikke er oplyst andet. Disse værdier indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemission og den tilladte udvaskning af kvælstof til miljøet.

Der kan laves foderkorrektion (type 2 korrektion) for råprotein, så ansøger ikke er helt bundet op på de maksimalt 148 gram råprotein til alle dyrene. Korrektionsfaktoren i vilkår 4.3.2 er beregnet ud fra forudsætningerne i tabel 4.3.1. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen samlet skal overholdes. Der skal ikke laves foderkorrektion, hvis det kan dokumenteres at værdierne svarer til de fire værdier i tabel 4.3.1. Der er stillet vilkår vedrørende ovenstående samt til dokumentation heraf.

Rebild Kommune vurderer, at der med det planlagte fodertiltag ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne og at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende fodring.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Vilkår:

4.4.1 Der skal senest et år efter godkendelsesdatoen udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag med tilhørende tilbagebetalingstid. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Energi

Elektricitet anvendes til ventilation, gyllepumpning, foderanlæg, gyllekøling, kornblæser samt belysning. Fyringsolie anvendes kun til privat brug og korntørring.

Efter udvidelsen forventes elforbruget at stige, da produktionen udvides og derved stiger behovet for ventilation af hensyn til grisenes trivsel. Desuden etableres der gyllekøling i stald 3, der kræver noget strøm i drift. Til gengæld falder forbruget af fyringsolie, idet gyllekølingsanlægget leverer noget af den varme man tidligere har anvendt fyringsolie til.

Dieselolieforbruget er ikke opgjort for Fyrkildevej 8, idet dieselolie opbevares og indkøbes til bedriftens anden ejendom på Hvidkildevej 14.

(Faktisk/beregnet)	Nudrift	Efter udvidelse	Opbevaring
Dieselolie til traktorer mv.	-	-	På Hvidkildevej 14
Fyringsolie	13.500 l	9.500 l	I nedgravet tank på gårdsplads
Elforbrug til lys / opvarmning / maskiner	84.000 kWh	150.000 kWh	

Tabel 4.4.1: Råvare- og energiforbrug (tons, m³, kg, l)

Energibesparende foranstaltninger:

- På ejendommen minimeres elforbruget ved:
- Energisparepærer/lysstofrør/diodepærer – I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i staldene vil der blive udskiftet til lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er automatisk styret.
- Genanvendelse af varme fra gyllekøling - bruges til opvarmning af stuehus.
- God og vedligeholdt isolering af stalde.
- Frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Der er installeret vertikale ventilatorer der har et lavere energiforbrug end en horisontal ventilator.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Der er i alle staldene undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandede anlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vand

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Vandforbruget før og efter udvidelsen er beregnet ud fra normværdier og er vist i tabel 4.4.2 og tabel 4.4.3.

Markmaskiner hører hjemme på anden ejendom, derfor ingen vaskevand til maskiner.

Nudrift	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	0	4,89	0	0	0	0,34	0
Smågrise	0	0,117	0	0,015	0	0,02	0
Slagtesvin	6980	0,459	3.204	0,075	524	0,025	175
Sub total			3.204		524		175
Total							3.902

Tabel 4.4.2: Beregnet vandforbrug før udvidelsen pr. årso eller produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

Ansøgt produktion	Antal	Drikkevand, m ³		Drikkevandsspild, m ³		Vaskevand, m ³	
		Norm	Forbrug	Norm	Forbrug	Norm	Forbrug
Årssøer	0	4,89	0	0	0	0,34	0
Smågrise	0	0,117	0	0,015	0	0,02	0
Slagtesvin	9000	0,459	4131	0,075	675	0,025	225
Sub total			4131		675		225
Total						Total	5031

Tabel 4.4.3: Beregnet vandforbrug efter udvidelsen pr. årso eller produceret dyr (m³). Beregningerne er foretaget pba. normtal angivet i DJF-rapport nr. 36.

Vandbesparende foranstaltninger:

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at reducere vandforbruget ved at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Jens Iversen lever op til BAT mht. vandforbrug på følgende punkter:

- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Få eller ingen drikkeventiler uden opsamling af spild, fx ved at ventilerne sidder over fodertruget og derved er integreret i foderautomaten.

- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år fra godkendelsesdatoen. Vilkåret er stillet med det formål at sikre, at ansøger bliver opmærksom på energibesparende tiltag.

Ansøger er desuden blevet gjort opmærksom på, at der skal søges vandindvindingstilladelse, da der ikke foreligger tilladelse til indvinding af den angivne vandmængde. Ansøgningen er indsendt til kommunen og behandles separat.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende energi- og vandforbrug.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Vilkår:

- 4.5.1 Vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne foregå på fast, støbt plads med afløb til gyllesystem.
- 4.5.2 Tagvand, der udledes til Søgrøften, må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligt forekommer i regnvand.
- 4.5.3 Der må ikke udledes sanitært spildevand eller processpildevand.
- 4.5.4 Udledningen må ikke give anledning til uhygiejniske forhold herunder lammehaler, oliefilm m.m.
- 4.5.5 Ændringer af det samlede areal på tage, der kan have indvirkning på udledningen, må ikke foretages uden forudgående tilladelse.

Ansøgers oplysninger:

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 225 m³. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Tagvand ledes dels diffust ud jorden eller til drænledning og videre ud i Søgrøften.

Markmaskiner hører hjemme på anden ejendom, derfor ingen vaskevand til maskiner og sprøjteudstyr.

Kommunens bemærkninger:

Med henblik på at forebygge forurening er der stillet vilkår om, at vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne kun må foregå på fast plads med afløb til gyllesystem. Det er oplyst, at vask af maskiner sker på bedriftens anden ejendom, hvorfra markdriften foregår. Der er dog oplyst, at der kan forekomme vask af dyretransportvogne. Når pladsen til separering er etableret, kan den anvendes til vask af dyretransportvogne.

Der er desuden stillet vilkår til udledning af uforurenede overfladevand fra tage til det rørlagte vandløb Søgrøften (ovenfor kaldet en drænledning). Selv om der er tale om gældende lovgivning, har kommunen valgt at stille vilkårene for at gøre ansøger ekstra opmærksom herpå.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende spildevand.

4.6 AFFALD

Vilkår:

- 4.6.1 Olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage.
- 4.6.2 Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med tæt bund eller/og opkant, således at en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 4.6.3 Opbevaring og håndtering af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.
- 4.6.4 Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende. Undtaget fra dette vilkår om dokumentation er affald, der bortskaffes via dagrenovationen.

Ansøgers oplysninger:

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager med retur efter endt medicinering. Opbevares i køleskab lige inden for døren i mellemgangen – se bygningsoversigten i bilag 2.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af plastkatetre til insemination samt papir og pap.

EAK – koder	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	-		Leverandør Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal	Lidt		Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal	Lidt		Produkthandel
16 01 19 Plast	Lidt		Kommunens genbrugsplads
16 01 20 Glas	Lidt		Kommunens genbrugsplads
16 01 06 Blyakkumulatorer	-		Kommunens genbrugsplads
13 02 04 Mineralsk ikke chlorede motor, gear og smøreolier	-		Kommunens genbrugsplads Værksted
16 01 07 Oliefiltre	-		Kommunens genbrugsplads Værksted
02 01 09 Landbrugskemikalieaffald	-		Kommunens genbrugsplads Leverandør
15 01 01 Papir og pap - emballage	Lidt		Dagrenovation
Spraydåser	21		Kommunens genbrugsplads
Klinisk risikoaffald (medicinglas og -rester samt kanyler)		I køleskab inden for dør	Afleveres til dyrlæge
Landbrugsplastic	-		Kommunens genbrugsplads
Rengjorte kemikaliedunke	Lidt	I mellem gang	Dagrenovation
Byggeaffald	-		Entreprenør
Husholdningsaffald	26	Ved stuehus	Dagrenovation
Brændbart affald			Dagrenovation

Tabel 4.6.1: Ejendommens mængder og håndtering af affald.

Al sprøjtning håndteres fra anden ejendom.

Andet affald opsamles og opbevares på bedriften inden det afleveres til behørig modtagestation.

Døde dyr (EAK-kode 02 01 02)

Døde dyr opbevares ved siden af gyllebeholderen og overdækkes.

Døde dyr placeres på et befæstet og afdækket areal i henhold til bekendtgørelsen⁴ om opbevaring af døde dyr. Dyrene skal hæves over jorden, typisk på en udtjent spalte/palle. En eventuel overdækning skal være fast, fx i form af en kadaverkappe. De tilmeldes destruktionsanstalt inden for et døgn. Dyrene opbevares i henhold til bekendtgørelsen i skygge og på en placering, der ligger i passende afstand fra offentlig vej.

⁴ Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

EAK-kode 020109 Landbrugskemikalieaffald

05.12 Al sprøjtning håndteres fra anden ejendom så der forekommer ikke sprøjtemiddelrester på ejendommen. Der opbevares dog desinfektionsmidler i mellemgangen.

05.13 Lægemedelsrester opbevares aflåst i original emballage. Brugte kanyler opbevares aflåst i kanyleboks/plastdunk. Affaldet afhentes af dyrlæge/miljøbil eller afleveres til kommunalt affaldsdepot.

EAK-kode 050105 Oliespild

06.00 Der er ikke spildolie på ejendommen da alle bedriftens maskiner er på bedriftens anden ejendom.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår til opbevaring og håndtering af affald for at sikre, at forurenende stoffer fra affald ikke kan tilføres jord og grundvand samt vilkår til dokumentation for bortskaffelse af affald. Al bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende lovgivning.

Det vurderes ikke nødvendigt, at stille yderligere vilkår vedrørende affald.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Vilkår:

4.7.1 Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand luft eller kloak.

4.7.2 Tankning af diesel må ikke foregå på ejendommen.

Ansøgers oplysninger:

Placeringen af råvarer og hjælpestoffer er angivet i nedenstående tabel.

Råvare/hjælpestof	Mængde	Opbevaring (beholdertype samt sted)
Fyringsolie (tankkapacitet = 1500 l)	1500 l	Nedgravet tank ved på gårdsplads
Foder	20 ton	Lade
Sojaskrå	35 ton	Lade
Korn	2700 ton	Lade Silo

Tabel 4.7.1: Opbevaring og mængder af råvarer og hjælpestoffer.

Korn opbevares dels i 2 siloer, der hver kan rumme 1000 t samt i laden, der kan rumme 700 t. Der anvendes omkring 2000 t korn om året. Mineraler opbevares i vådfoderrum i laden.

Der anvendes omkring 210 kg mineralblanding om året. Sojaskrå opbevares i lade. Der anvendes omkring 250 kg sojaskrå om året. Der kan forekomme støv ved håndtering af foder.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår til opbevaring af råvarer og hjælpestoffer, samt til at der ikke må tankes diesel. Begge vilkår er stillet med henblik på, at sikre bedst muligt mod forurening som følge af u hensigtsmæssig opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

Det vurderes herefter ikke nødvendigt, at stille yderligere vilkår vedrørende råvarer og hjælpestoffer.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Vilkår

4.8.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for - og kendt af - alle der arbejder på bedriften.

Ansøgers oplysninger:

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Der er tilbageløb på gyllevognen Der er ikke fast pumpe på gyllebeholderen Gyllebeholdere tilses jævnlgt og bliver kontrolleret hver 10. år.	Frontlæsser på Hvidkildevej 14
Strømsvigt	Nødgenerator Nød-opluk i alle staldafsnit Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt	
Olieudslip	Olietanken er netop blevet udskiftet med en ny, der er nedgravet på gårdsplads	
Kemikalieudslip	Al sprøjtning håndteres fra anden ejendom.	
Andet	Brandslukkere for hver 25 m på midtergang, i alt 5.	

Tabel 4.8.1: Typer og håndtering af driftsforstyrrelser på ejendommen.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunen efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om, at en opdateret beredskabsplan altid skal forefindes på ejendommen. Kopi af beredskabsplanen er indsendt til kommunen.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende driftsforstyrrelser eller uheld.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

Bedriftens produktion samt modtagelse og afsætning af husdyrgødning fordelt på typer med oplysninger om indhold af N og P fremgår af IT-ansøgningsskemaet samt tabellen nedenfor.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle – Fyrkildevej 8	26854,87	5506,65	285,25
Svinegylle – Hvidkildevej 14	21349,34	4823,39	212,60
I alt produceret	48204,21	10330,04	497,85
Uforarbejdet husdyrgødning der afsættes fra Hvidkildevej 14 til aftalearealer	7257,00	1639,00	72,26
Afsættes til biogas (fiberfraktion)	26854,87	5506,65	285,25
I alt afsat	34111,87	7145,65	357,51
Tilbage som blandet gylle (væskefraktionen)	5793,00	502,00	48,28
I alt til udbringning	19885,34	3686,39	188,62

Tabel 5.1.2: Husdyrgødning til udbringning.

Der udbringes med et dyretryk på 1,4 DE/ha.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Vilkår:

5.2.1 Der skal på ejendommen altid være en opbevaringskapacitet på mindst 5344 m³

5.2.2 Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.

Ansøgers oplysninger:

Beholder	Beholder nr.	Kapacitet (m ³)	Dimension, m (højde over og under jorden)	Byggeår	Kontrolår	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	4 (1.1.4)	4000	2	2000	2011	flydelag	Ingen fast pumpe
Fortank		15					
Kanaler (nu-drift)		1329	-		-	-	-
I alt		5344					

Tabel 5.2.1: Opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen. Numret på gyllebeholderen refererer til nummeret i IT-ansøgningskemaet.

Der er vedlagt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet til ansøgningen.

BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres. Jens Iversen har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning. Driften og indretningen af bedriften lever således op til BAT ved:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.
- At beholderen dækkes ved at bruge et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringskorpe

Jens Iversen mener, at hans praksis vedr. udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter. Det er således BAT:

- at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødningen med afgrødens forventede krav
- at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning og frigivelse af næringsstoffer fra jorden. Det kan bl.a. ske ved:
 - mark- og gødningsplanlægning
 - jordbundsanalyser
 - at analysere gyllen for indhold af kvælstof og fosfor
- at reducere forurening af vand ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
 - ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet)
 - at sprede gødning så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
 - ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket
- at ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes det at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at nedfælde gylle på sort jord og i græsmarker
- at gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer
- at håndtere spredningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
 - at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage
 - at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene

Jens Iversen forbeholder sig dog muligheden for at køre husdyrgødning ud søn- og helligdage, hvis der har været ekstraordinære vejrforhold, som har hindret udkørsel i en lang periode. Dette forbehold tages for i disse specielle situationer at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Fralg af BAT

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken. Jens Iversen tilser, at der etableres et godt naturligt flydelag, om nødvendigt suppleret med snittet halm. Der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Gyllen er således konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag evt. suppleret med snittet halm, hvilket også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Derfor er en fast overdækning fravalgt.

Ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er på 511,46 kg N, da det forudsættes at fordampningen svarer til 2 % af det totale kvælstofindhold. Med en fast overdækning kan fordampningen reduceres til 1 % svarende til 255,73 kg N. En overdækning koster minimum ca. 250.000 kr., hvilket giver en udgift på 977 kr./kg N. Det vurderes derfor, at der ikke er proportionalitet imellem den opnåede miljøeffekt og omkostningerne. Specielt ikke, når det tages i betragtning, at det naturlige flydelag også er BAT ifølge BREF-dokumentet samt, at nærmeste ammoniakfølsomme § 7-naturområde, der ligger ca. 630 m væk kun modtager en merdeposition på 0,00 kg N/ha som følge af udvidelsen. De valgte løsninger mht. opbevaring, staldteknologi mv. i Jens Iversens projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Målet med den generelle reduktion af ammoniakfordampningen uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. ”Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur.” Effekten af den generelle ammoniakreduktion slår bl.a. igennem ved, at Miljøministeriet forventer, at 90 % af alle dyreenheder vil stå i miljøgodkendte stalde i 2015. Derved er

Jens Iversens projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

Nedfældning til voksende kornafgrøder er fravalgt på grund af risikoen for afgrødeskader, energi- og arbejdskraftbehov samt udledning af drivhusgasser. Denne beslutning understøttes af Miljøstyrelsens egen vurdering af BAT for udbringning af flydende husdyrgødning:

”Fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning i sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning. Når kravet om nedfældning i sort jord og græsmarker træder i kraft, vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniaktabet ved udbringning af gylle på sort jord fra 20-30 % af total N til under 1 % - det vil sige en reduktion på ca. 95 %. I vinterafgrøder vurderes de lovbundne virkemidler af have reduceret ammoniaktabet fra ca. 30 % til ca. 12 % - det vil sige en reduktion på ca. 60 %. En yderligere reduktion af ammoniaktabet ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning, men da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser, er de samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi uforholdsmæssig høje. Alternativt vil svovlsyrebehandling af gylle kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vurderes at være uforholdsmæssig dyr. På denne baggrund er det Miljøstyrelsens konklusion, at gældende samt kommende lovkrav til udbringning af husdyrgødning vil kunne betragtes som værende BAT for så vidt angår ammoniaktabet i marken.”

Kommunens bemærkninger:

Placering af gyllebeholderen fremgår af bilag 2. Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er indsendt til kommunen. Kommunens bemærkninger er med udgangspunkt i, at når der i ovenstående skrives om husdyrgødning, menes der rejevt vand med hensyn til det der kommer fra Fyrkildevej 8.

Der er stillet vilkår til sikring mod spild af gylle i forbindelse pumpning af gylle samt til opbevaringskapaciteten.

Rebild Kommune vurderer, at et tæt flydelag er BAT for udvidelsen og der stilles derfor ikke vilkår om, at etablere fast overdækning på gyllebeholderen. Da det er væskefraktionen af husdyrgødningen, der opbevares i ejendommens gyllebeholder, bør ansøger være meget opmærksom på, om der altid er flydelag, da flydelaget ikke dannes naturligt.

Det vurderes herefter, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til gyllehåndtering og det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5.3 GYLLEFORSURING

Ansøgers oplysninger:

Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kWh hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten.

Gylleforsøringsanlæg kan etableres i eksisterende stalde, men producenten anbefaler det ikke generelt. Ved uhensigtsmæssig rørføring kan der dannes luftlommer, hvorved forsuringen ikke virker optimal. Ydermere kan der være risiko for dannelse af giftig svovlbrinte.

Gylleforsuring er fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle.

I øvrigt ligger nærmeste ammoniakfølsomme § 7-naturområde ca. 630 m væk og modtager kun en merdeposition på 0,00 kg N/ha som følge af udvidelsen, og idet det generelle ammoniakreduktionskrav kan opfyldes på anden vis er forsøringsanlægget derfor fravalgt.

Kommunens bemærkninger:

Ansøger har dokumenteret, at kommunens BAT-niveau opnås ved hjælp af andre tiltag, og det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille vilkår om forsuring.

5.4 GYLLESEPARERING

Vilkår:

- 5.4.1 Al gyllen fra Fyrkildevej 8, svarende til 285,25 DE, skal separeres.
- 5.4.2 Der skal altid foreligge en skriftlig aftale om fiber- og væskefraktioner udskilt af husdyrgødningen, der afsættes udenfor husdyrbruget. Aftalen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 5.4.3 Gylleseparationsanlægget skal under drift, og ved opstart og nedlukning, altid være opstillet på fast plads med afløb til gyllebeholder eller staldsystem. Pladsen skal være stor nok til, at den både kan rumme den mobile separator, containeren til fiberfraktionen samt transportkøretøjer, der anvendes til fragt af rågyllen eller væskefraktionen. Separationen må kun foregå nord for staldene eller ved gyllebeholderen.
- 5.4.4 Hvis der separeres ved staldene, skal det foregå nord for ejendommen ved fortanken mellem stald 2 og 3.
- 5.4.5 Den faste plads med afløb til gyllebeholder eller staldsystem skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløb/pumpebrønd skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles
- 5.4.6 Hvis fiberfraktionen ikke køres direkte (samme dag) til biogasanlæg, skal den opbevares på fast plads med afløb til gyllebeholder, og overdækkes med plastik eller kompostdug.

Ansøgers oplysninger:

Jens Iversen har valgt at få separeret al gylle fra den ene af sine ejendomme, Fyrkildevej 8, i forbindelse med afsætning til Nørager Bio- og Miljøanlæg.

Ejendommens gylle skal separeres af et mobilt separationsanlæg. Nørager Bio- og Miljøanlæg råder i dag over en mobil Kemira-separator, men regner med at anskaffe sig en mobil GEA Westfalia-separator. Denne type har en større kapacitet og fungerer uden tilsætning af kemikalier, hvilket gør driften nemmere at håndtere. GEA Westfalia-separatoren er en såkaldt dekantercentrifuge, der roterer med høj hastighed og slynger partikler ud af væsken. De faste partikler opsamles og kan ved hjælp af et transportbånd ledes til en almindelig lastbilcontainer. Under separationen bevæger transportbåndet sig fra side til side for at fordele fiberen i containeren. Der er således tale om en åben container, der først overdækkes ved transport. Væsken ledes fra separatoren til gyllebeholder.

Der er på nuværende tidspunkt ikke klarhed over, om separationen skal finde sted ved staldene eller ved gyllebeholderen.

Nørager Bio- og Miljøanlæg forventer, at byggeprojektet påbegyndes medio 2011 og strækker sig 14 måneder frem. Allerede nu foretager Nørager Bio- og Miljøanlæg separering på flere ejendomme og i stedet for selv at lave biogas af fiberfraktionen afsættes denne til biogasanlægget GFE Krogenskær i Brønderslev. Der er således allerede i dag mulighed for at komme af med overskydende DE via Nørager Bio- og Miljøanlæg.

Alternativt må Jens Iversen finde gylleaftaler og naturligvis indberette dette til Rebild Kommune med henblik på vurdering af et eventuelt behov for at udarbejde en eller flere § 16 ansøgninger.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om at al gyllen fra Fyrkildevej 8 skal separeres. Vilkåret er stillet i overensstemmelse med beregningerne i it-ansøgningssystemet. Ifølge ansøgers oplysninger afsættes hele fiberfraktionen til Nørager Bio- og Miljøanlæg, mens væskedelen forbliver på ejendommen. Der er samtidig stillet vilkår til, at der altid skal foreligge en skriftlig aftale med et biogasanlæg om aftagning af husdyrgødning. Ansøger har, med det stillede vilkår, mulighed for at skifte til et andet biogasanlæg uden at det kræver et tillæg til miljøgodkendelsen. Underskrevet aftale med Nørager Bio- og Miljøanlæg er indsendt til kommunen

Yderligere er der stillet vilkår om opbevaring af fiberfraktionen, hvis den ikke køres væk samme dag samt til udførelsen af den faste plads. Regler om udførelse af fast plads samt opbevaring og overdækning af tørstoffraktioner (fast gødning) forefindes i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvorfor det egentligt ikke er nødvendigt med vilkår herom. Vilkårene er alligevel stillet for at gøre opmærksom på, at reglerne for fast gødning også gælder for tørstoffraktioner.

Da ansøger ikke helt har fundet ud af, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at separere, er der med vilkårene åbnet op for, at separeringen kan foregå enten ved gyllebeholderen eller ved fortanken nord for bygningssmassen.

Rebild Kommune vurderer herefter, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende gylleseparering.

5.5 GYLLEKØLING

Vilkår:

- 5.5.1 For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 10,5 % skal gyllekanalerne i stald 3 (1.1.3) – i alt 1.274 m² – forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe og der skal i gennemsnit over året køles med 11 W/m².
- 5.5.2 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 19,7 kWh.
- 5.5.3 Gyllekølingsanlægget skal være i drift 8.760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være mindst 6232 timer pr. år ved en køleeffekt på 19,7 kW. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 5.5.4 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 5.5.5 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 5.5.6 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 5.5.7 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller en tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen.
 - kontrol af kølekredsens ydelse.

- 5.5.8 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- 5.5.9 Registreringen fra datalogger, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ansøgers oplysninger:

BAT

Gyllekøling er valgt i den nyeste stald, nr. 3, hvor der er forberedt til dette allerede ved nedstøbning af rør til køling ved bygning af stalden. Varmen anvendes til brugsvand og opvarmning af stuehuset.

Der er gyllekummer i hele staldbygningens areal, d.v.s. 1274 m² og varmepumpens køleeffekt bliver mellem 19,7 og 21 kW. For at opnå en reduktion i NH₃ på 10,5 %, skal køleeffekten være mindst 11 W/m² jf. formlen (10,5 % = -0,004x*x+x).

Fravalg af BAT

Gyllekøling er fravalgt i de to ældste stalde, nr. 1 og 2, idet der er tale om eksisterende stalde, hvor der ikke er forberedt til dette og det vil derfor være forholdsvis dyrt at etablere i disse eksisterende stalde, der ikke er forberedt til dette. Desuden er der kun et begrænset behov den udvundne varme, når der udelukkende er slagtesvin på ejendommen.

For at der er proportionalitet i investeringen og driften af gyllekølingsanlægget kræver det, at varmen kan anvendes til smågrisestalde samt at det etableres ved bygning af nye stalde.

Kommunens bemærkninger:

Der er stillet vilkår om etablering af gyllekøling i gyllekanalerne i stald 3 samt til effekten af kølingen. Vilkårene er stillet i overensstemmelse med ansøgers oplysninger. Der er yderligere stillet vilkår om drift og service af anlægget. Vilkårene er stillet med det formål, at sikre bedst mulig vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget.

Ansøger har begrundet hvorfor der ikke er valgt gyllekøling i stald 1 og 2, samt dokumenteret, at kommunens BAT-niveau opnås ved hjælp af andre tiltag.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende gyllekøling.

5.6 FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

Ansøgers oplysninger:

Der er ingen produktion af fast gødning inkl. dybstrøelse på denne ejendom og på bedriften i det hele taget.

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

Ansøgers oplysninger:

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

Ansøgers oplysninger:

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Siden 2009 har kravet været på 25 %. Denne reduktion beregnes i forhold til et referencestaldsystem, der er et tidssvarende staldsystem beregnet med normtal for 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav er der særlige restriktioner for ejendommen inden for 1.000 meter fra særlige følsomme naturområder. Restriktionerne skelner mellem 0-300 meter fra anlægget (bufferzone 1) og 300-1.000 meter fra anlægget (bufferzone 2). Inden for bufferzone 1 må ammoniakfordampningen fra anlægget ikke forøges ved udvidelse af dyreholdet og inden for bufferzone 2 må ammoniakfordampningen forøges i forhold til, hvor mange andre ejendomme med dyrehold over 75 DE der påvirker naturområdet. Det indgår i beregningerne i it-ansøgningssystemet, at der er to andre ejendomme med over 75 DE, som ligger indenfor 1000 meter af både § 7-naturarealet og Onsildhøjgård

Jens Iversen vælger at etablere gyllekøling i den nyeste af de tre eksisterede stalde samt at reducere mængden af råprotein pr. FE for at overholde det generelle ammoniakkrav. Der sker herved en "overopfyldelse" af kravet med 3 kg N/år.

Natur

Nærmeste § 7-naturområde ligger 630 m mod syd-vest i form af et overdrev. Pga. den store afstand er der ikke behov for yderligere projektilpasninger for at sikre, at ammoniakkravet i forhold til bufferzoner overholdes. IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk viser da også, at den beregnede merdeposition af ammoniak til § 7-området er 0,00 kg N om året per ha.

De valgte løsninger mht. staldteknologi i Jens Iversens projekt lever således op til beskyttelsesniveauerne i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Målet med en generel reduktion af ammoniakfordampningen uanset, om der er langt til nærmeste følsomme naturområde, har været at nedbringe baggrundsbelastningen med ammoniak. I den politiske aftale hedder det bl.a. "Sigtet med at stille nye krav til ammoniakreduktionen er at sikre, at der både generelt og specielt i forhold til særligt sårbare naturområder sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen af Danmarks natur." Effekten af den generelle ammoniakreduktion slår bl.a. igennem ved, at Miljøministeriet forventer, at 90 % af alle dyreenheder vil stå i miljøgodkendte stalde i 2015. Derved er Jens Iversens projekt i overensstemmelse med de retningslinjer, som udstikker målene for sikre en mindre ammoniakpåvirkning af følsomme naturarealer.

Endnu et af tiltagene i bekendtgørelse om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er krav til udbringningsmetode på bestemte arealer. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker inden for 1.000 m til de i § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nævnte naturtyper skal således ske ved nedfældning ifølge § 22, stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Markerne 22, 23, 24 og 25 ligger helt eller delvist inden for 1.000 meter fra § 7-beskyttet natur.

BAT

Jens Iversen har valgt at etablere gyllekøling i den nyeste af de tre eksisterede stalde samt at reducere mængden af råprotein pr. FE i foderet for at overholde det generelle ammoniakkrav.

Kommunens bemærkninger:

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet til at stige fra 3690,49 kg N/år til 4435,07 kg N/år. Stigningen udgør således 744,58 kg N/år.

Stalde og gødningslagre ligger indenfor 1000 m bufferzone omkring naturtyper der efter husdyrlovens § 7 defineres som ammoniakfølsomme og med særlige reduktionskrav til følge. Nærmeste § 7-beskyttede areal ligger ca. 640 meter sydvest for driftsbygningerne

Vurderingen af konsekvenser af ammoniakdeposition på områdets naturarealer omfatter alene ammoniakemission fra ejendommens stalde og gødningslagre.

Næringsstofbelastning af naturtyper og vandmiljø i området sker desuden ved tab af gødningsstoffer fra gødskede omdriftsjorder. Tab antages principielt, at være utilsigtet og sker væsentligst som udvaskning fra rodzonen samt ved overfladeafstrømning under særlige omstændigheder. Det skønnes umiddelbart, at ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning på bedriftens marker ikke giver anledning til yderligere overvejelser i forhold til naturbeskyttelse.

Udvidelsen af produktionen opfylder husdyrlovens generelle krav om begrænsninger af ammoniaktab. Med miljøgodkendelsen stilles vilkår til begrænsning af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Det vurderes herved, at ejendommen i realistisk og hensigtsmæssig omfang bidrager til mål om reduktion af ammoniakbelastning af områdets naturarealer.

Det vurderes, at udvidelsen af dyreholdet er i overensstemmelse med retningslinjerne i Kommuneplan 2009 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes udvidelsen ikke at ville forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at miljøgodkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Med udgangspunkt i ammoniakberegninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk og på baggrund af ovenstående begrundelse, vurderer kommunen derfor, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedrørende ammoniak og natur.

For en udførlig naturvurdering henvises til bilag 5.

6.2 LUGT

Vilkår:

6.2.1 Ejendommens anlæg og driften heraf må ikke give anledning til lugtgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

Miljøstyrelsens ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse inden for hver type.

OMRÅDETYPE	Lovens krav - minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)	Bemærkning
Byzone / sommerhusområde	725,94	Ca. 2000	Rørbæk mod sydvest
Samlet bebyggelse	554,65	Ca. 2000	Rørbæk mod sydvest
Enkelt bolig	215,11 (korrigeret)	215,26	Runevej 5 mod sydøst

Tabel 6.2.1: Afstandskrav og faktiske afstande fra ejendommen.

Nærmeste samlede bebyggelse er Rørbæk, der ligger mod sydvest og som også er nærmeste byzone. Ved en samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.” Derfor er den nærmeste beboelsesejendom, der udløser samlet bebyggelse, Nørregade 27 i Rørbæk.

Lugtogeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende stalde indgår i beregningen.

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I den samlede vurdering af lugtgenerne fra husdyrbruget skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug større end 75 DE inddrages, hvis Jens Iversens staldanlæg er beliggende tættere end 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner i landzone eller tættere end 100 meter fra en enkeltbolig. Der er imidlertid ikke andre husdyrbrug inden for hhv. 300 eller 100 m, så lugtgenegrænserne er ikke skærpede af denne årsag.

Kommunens bemærkninger:

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtogeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området. Afstandene måles fra ejendommens beregnede lugtcentrum. For enkeltbolig, er den faktiske afstand kortere end geneafstanden (som er beregnet til 268,89 meter), men idet den korrigerede geneafstand er kortere end den beregnede geneafstand, er lugtgenekriteriet overholdt jf. Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem.

Da gylleopbevaring foregår i ejendommens gyllesystemer, mens opbevaring af væsken sker i gyllebeholderen, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletank ved omrøring og udkørsel af væske. Gyllebeholderen er med naturligt flydelag. Derudover kan der forekomme lugt ved separeringen, hvor rågyllen hentes fra ejendommens gyllesystem.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne, og det skal til stadighed tilstræbes, at begrænse lugtgener fra ejendommen ved regelmæssig rengøring af stalde og udstyr. Der er stillet vilkår om, at ejendommens anlæg og driften heraf ikke må give anledning til lugtgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige

Der er forholdsvis langt til naboerne og Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende lugt.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Ansøgers oplysninger:

Bekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener:

Fluer bekæmpes ved at anvende rovfluer i gyllekummerne.

Rottebekæmpelse:

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift. Der er indgået aftale med firmaet Scankil, der kommer 6 gange årligt.

Der er ikke certifikat til bekæmpelse af mosegrise på ejendommen. Evt. bekæmpelse udføres af fagmand.

Kommunens bemærkninger:

Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende. Rebild Kommune vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedrørende fluer og skadedyr.

6.4 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger:

Transport af dyr til og fra ejendommen samt foder og brændstof til ejendommen sker ad Fyrkildevej via en af ejendommens to indkørsler på hverdage. Transport af gylle fra ejendommen sker via Fyrkildevej og forekommer, når gyllen løbende skal separeres. Herefter køres det overskydende reje tvand bort og fiberfraktionen køres Nørager Bio- og Miljøanlæg beliggende Løgstørvej 158, dette sker på hverdage. Den mængde reje tvand, der forbliver på bedriften, udkøres på de til Fyrkildevej 8 tilhørende arealer i udbringningsperioder.

Art	Antal transporter		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Levering af mineraler	11	14	15	15	Dagtimer	Dagtimer
Levering af sojaskrå	6	8	30	30	Dagtimer	Dagtimer
Egen foderproduktion	52	67	30 ton	30 ton	Dagtimer	Dagtimer
Levering af brændstof	10	7	1350	1360	Dagtimer	Dagtimer
Indlevering af dyr	26	26	268 stk.	346 stk.	Dagtimer	Dagtimer
Dyr til slagteri	26	26	268 stk.	346 stk.	Dagtimer. Evt. tidligt om morgenen	Dagtimer. Evt. tidligt om morgenen
Udbringning af gylle/væskefraktion	168	197	25 ton/gang 4204 ton i alt	25 ton/gang 4929 ton i alt	Dagtimer	Dagtimer
Kørsel med fiberfraktion	-	26	-	20 t/læs	Dagtimer	Dagtimer
Døde dyr	52	52	8 stk.	10 stk.	Dagtimer	Dagtimer
I alt	351	417				

Tabel 6.4.1: Tabel over transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen.

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger hvor der kun er få beboelser.

Transport til Nørager Bio- og Miljøanlæg sker med lukkede lastvogne på hverdage inden for normal arbejdstid. Dette reducerer antal transporter på gyllevogne om foråret samt reducerer evt. lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.

Kommunens bemærkninger:

Ifølge ansøgers oplysninger, vil antallet af transporter være nogenlunde ens før og efter udvidelsen. I ansøgt drift vil der blive leveret flere dyr til ejendommen ad gangen, hvorved antallet af transporter ved indlevering ikke stiger. Det samme gælder ved levering af dyr til slagteri. Der bliver en mindre stigning i antallet af leveringer mineraler og sojaskrå samt ved kørsel med foder fra egen produktion. Dette er forventeligt, når antallet af dyr stiger. Antallet af transporter med gylle (væskefraktionen) stiger ligeledes fra 168 til 197 transporter. Derudover vil der blive kørsel med fiberfraktionen fra ejendommen til biogasanlægget.

Rebild Kommune vurderer, at antallet af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området og finder således ikke anledning til at stille vilkår vedrørende transport.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

Vilkår:

6.5.1 Bidrag til støjbelastningen i omgivelserne fra anlæg og driften heraf må ikke overstige værdier (oplyst i nedenstående tabel 6.5.1) målt eller beregnet ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µ Pa). Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode. I tilfælde af impulsstøj eller rentoner skal den målte/beregnete værdi tillægges 5 dB(A). I tvivlstilfælde afgør kommunen om der er rentoner eller impulsstøj.

6.5.2 Ejer skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentationen for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

	Tidsrum	Max. lydniveau
Mandag-fredag	kl. 07-18 (8 timer)	55 dB (A)
Lørdag	kl. 07-14 (7 timer)	45 dB (A)
Søn- og helligdag	kl. 07-18 (8 timer)	45 dB (A)
Alle dage	kl. 18-22 (1 time)	45 dB (A)
	kl. 22-07 (½ time)	40 dB (A)
	kl. 22-07 (Maksimalværdi)	55 dB (A)

Tabel 6.5.1: Grænseværdier for støjbelastning

Ansøgers oplysninger:

Beskrivelse af støjkilder:

De væsentlige støjkilder på bedriften er ventilationsanlæg, korntøringsanlæg, kornblæsere, foderanlæg, pumper i vandboring og gylle, separering samt ved afhentning af grise.

Driftsperiode for støjkilder:

Ventilationsanlægget, pumper og foderanlæg er konstant i drift. Korntøringsanlægget og kornblæsere anvendes i forbindelse med høst juli/august. I denne perioden er det konstant i drift. Afhentning af grise sker hver anden uge i dagtimerne og evt. tidligt om morgenen. Gyllesepareringen forventes at ske ikke oftere end en gang om måneden.

Tiltag mod støjkilder:

Ventilationsanlægget optimeres afhængig af hvor meget ventilation, der er behov for. Fodringsanlæg og korntøringsanlæg er placeret indendørs, hvorved støjgener begrænses mest muligt. Udleveringsrummet til afhentning af grise vender væk fra nærmeste nabo, hvorved støjgener mindskes mest muligt. Det samme vil være tilfældet, hvis gyllesepareringen kommer til at ske ved selve anlægget. Alternativt skal det ske ved gyllebeholderen, hvorved der er endnu længere til naboer.

Det er vurderet, at der ikke er støjgener der kan erkendes udenfor ejendommen, derfor skønnes det ikke nødvendigt med tiltag mod støj. Jens Iversen er ikke bekendt med om ejendommens støj skulle have været påklaget på et tidligere tidspunkt.

Kommunens bemærkninger:

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer (omkring 170 meter til nærmeste nabobeboelse, målt fra nærmeste stald) forventer kommunen, at driften af ejendommens anlæg ikke vil give anledning til støj der overskrider de angivne grænseværdier for naboer. Markdrift vurderes ligeledes ikke at give anledning til overskridelser.

Der er stillet vilkår om overholdelse af støjgrænser på ejendommen. Disse vilkår er stillet med henblik på at sikre naboer bedst muligt mod støj fra den daglige drift.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende støj.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

Vilkår:

6.6.1 Anlæggene og driften heraf må ikke give anledning til støvgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med levering af sojaskrå kan der kortvarigt opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter af betydning for naboer. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige og der vil skulle leveres foder lidt oftere, men ikke ske en væsentlig forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transportere, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra bedriften kun stiger 19 % vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Kommunens bemærkninger:

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transportere ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transportere vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang ansøger forstår, at vise hensyn. Der skal derfor til stadighed tilstræbes, at minimere støvgener i forbindelse med ejendommens drift. Der er stillet vilkår om, at ejendommens anlæg og driften heraf ikke må give anledning til støvgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Med udgangspunkt heri, og på baggrund af ansøgers oplysninger, er det kommunens vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende støv.

6.7 LYS

Ansøgers oplysninger:

Der er et enkelt udendørs lys på den ene silo, der skal lyset tændes manuelt og kun bruges i høst.

I staldene er lyset automatisk styret.

Der er ingen udendørs lys som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Kommunens bemærkninger:

Placering af lyskilden på siloen kan ses på bilag 2.

Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår vedrørende lys.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

Vilkår:

- 7.1.1 Der skal altid være mindst 3,01 %- point ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vintersæd.
- 7.1.2 Forarbejdet husdyrgødning fra Fyrkildevej 8 må ikke udbringes på aftalearealerne.
- 7.1.3 Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at ovennævnte vilkår overholdes. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Ansøgers oplysninger:

Jens Iversen råder over arealerne vist i nedenstående tabel 7.1.1 samt i bilag 3. Af de ejede og forpagtede arealer ligger nogle inden for

- Nitratklasse 2
- Nitratfølsomt indvindingsområde (NFI)
- Fosforklasse 2

Alle udspretningsarealer, ejede, forpagtede og aftalearealer, er vedlagt som bilag 3.

Type	Udspretnings-areal, ha	Harmoni, DE/ha	DE, i alt
Ejet	135,53	1,4	189,74
Forpagtet	0,00	1,4	0,00
Total, ejet og forpagtet	135,53	-	189,74
Gylleaftale, Skonhøjvej 13	10,34	1,4	14,00
Gylleaftale, Elbjergvej 52	42,13	1,4	56,00
Nørager Bio- og Miljøanlæg		1,4	285,25
Total, gylleaftaler	52,47	-	355,25
Total, ejet, forpagtet og gylleaftale	188,00		544,99

Tabel 7.1.1: Udspretningsarealer fordelt efter ejerforhold med tilhørende mulighed for afsætning af husdyrgødning.

Det fremgår af tabel 7.1.1 hvor mange hektar Jens Iversen har til rådighed for udspretning af husdyrgødning. På Jens Iversens ejendomme Fyrkildevej 8 og Hvidkildevej 14 produceres der efter udvidelsen henholdsvis 285,25 DE og 212,60 DE. Det er dog planlagt, at de 285,25 DE fra Fyrkildevej 8 skal behandles på Nørager Bio- og Miljøanlæg. Forpligtelsen lyder på mindst at modtage rejektivand retur svarende til udspretningsarealet på den ejendom, hvorpå der separeres. Med 35,29 ha på Fyrkildevej 8 skal der derfor regnes med, at der skal udbringes 48,28 DE rejektivand på bedriftens arealer. Det øvrige rejektivand og fiberfraktionen afsættes til Nørager Bio- og

Miljøanlæg. Der afsættes desuden 72,26 DE svinegylle fra Hvidkildevej 14 via traditionelle gylleaftaler. Det betyder, at der udbringes 140,34 DE gylle og 48,28 DE rejevtvand på bedriftens ejede og forpagtede arealer. Husdyrgødningen udbringes efter 1,4 DE/ha-regler, men reelt udbringes der 1,39 DE/ha, hvilket betyder, at det generelle harmonikrav på ejendommen efterkommes. For gylleaftalerne er der oplyst modtagerens totale udspretningsareal. Disse gylleaftaler skal ikke modtage husdyrgødning eller separationsprodukter fra det i fremtiden miljøgodkendte husdyrbrug på Fyrkildevej 8. Da gylleaftalerne modtager ikke-miljøgodkendt gylle direkte fra Hvidkildevej 14, skal der ikke udarbejdes § 16-godkendelser for disse gyllemodtageres udspretningsarealer. For fuldstændighedens skyld er gylleaftalerne imidlertid taget med i denne projektbeskrivelse.

Type	Navn	Adresse
Forpagtning	Ingen	Ingen
Gylleaftale	Nørager Bio- og Miljøanlæg A.m.b.a.	Co. Peter D. Christensen, Grynderupvejen 31, 9610 Nørager
Gylleaftale	Gunnar Christiansen	Skonhøjvej 13, 9500 Hobro
Gylleaftale	Per Buus	Elbjergvej 52, 9610 Nørager

Tabel 7.1.2: Oversigt over bedriftens forpagtnings- og gylleaftaler.

Kommunens bemærkninger:

Der skal ikke søges arealgodkendelse til aftalearealer beliggende nitrat- eller fosforklasse 2 eller i nitratfølsomt indvindingsområde, da ansøger har oplyst, at aftalearealerne kun modtager ikke-miljøgodkendt husdyrgødning fra Hvidkildevej 14. Der er derfor stillet vilkår om, at aftalearealerne ikke må modtage forarbejdet husdyrgødning fra Fyrkildevej 8 samt til dokumentation heraf.

I de kommende afsnit er ejendommens udbringningsarealer vurderet nærmere i forhold til fauna og recipienter.

Mark 8 grænser op til diger, der er beskyttede efter bestemmelserne i museumslovens § 29a og der er en gravhøj på mark 15. Gravhøje er omfattet krav om obligatorisk 2 meter dyrkningsfri bræmme efter bestemmelserne i museumslovens § 29f.

De oplyste udbringningsarealer grænser en del steder op til §3-beskyttede naturtyper. Det drejer sig konkret om enge og moser (se mere i bilag 5 - naturvurdering).

7.2 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

Vandløb:

Rebild Kommune vurderer, at anvendelse af husdyrgødning i overensstemmelse med gældende regler, samt ved overholdelse af de lovpligtige 2 meter bræmmer, ikke har betydning for vandløbskvaliteten. Derfor vurderes det, at anvendelse af husdyrgødning ikke har betydning for vandløbskvaliteten i følgende vandsystemer; Lerkenfeld Å, Halkær Å og Simested Å, som udbringningsarealerne ligger i vandløbsoplandet til.

Samtidig vurderes det, at udvaskningen af næringssalte fra arealerne i projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Lovns Bredning, der er en del af habitatområde H30 (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk) og fuglebeskyttelsesområde F14 (Lovns Bredning) eller Hjarbæk Fjord, der er en del af habitatområde H30 (se ovenfor) og F24 (Hjarbæk Fjord og

Simsted Fjord) eller Halkær Bredning, der er en del af habitatområde H15 (Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal), fuglebeskyttelsesområde F1 (Ulvedybet og Nibe Bredning) og ramsarområde R7 (Ulvedybet og Nibe Bredning)

Udpegningsgrundlaget for vandløbene, der direkte kan påvirkes, udgøres af følgende naturtyper:

3260 Vandløb med vandplanter

6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn

91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Naturtypen *vandløb med vandplanter*, der indgår i Natura 2000-området, er i gunstig bevaringsstatus. Samtidig vil udvaskningen af næringssalte kun i ringe grad vil kunne påvirke udviklingen af vandplanter i almindelige danske "højlandsvandløb" som Lerkenfeld Å, Halkær Å og Simsted Å. Naturtypen vandløb med vandplanter påvirkes mest af grødeskæringshyppigheden.

Naturtyperne *Elle- og Askeskove langs vandløb, søer og væld* og *Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn* påvirkes ikke, da følsomhed særligt er knyttet til vandstanden og vedligeholdelsespraksis, og disse ændres ikke ved projektet.

Arterne der er udpegningsgrundlag er:

1037 Grøn kølleguldsmed

1096 Bæklampret

1099 Flodlampret

1095 Havlampret

1166 Stor vandsalamander

1355 Odder

1318 Damflagermus

Da vandkvaliteten på flere strækninger i dag lever op til god økologisk tilstand, og udvaskningen af næringssalte fra arealerne i projektet, ikke forventes at medføre en forringet vandkvalitet, påvirkes arterne ikke, bl.a. fordi deres fødegrundlag ikke påvirkes.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har særligt skrånende hældninger direkte mod vandløb og eller søer, hvorfor det vurderes, at der kun er minimal risiko for overfladisk afstrømning fra arealerne til vandløb og søer.

Der er derfor ikke stillet supplerende vilkår til de generelle regler for udbringning af husdyrgødning.

Søer:

Der ligger ingen målsatte søer indenfor en afstand af 2 km fra nogen af udbringningsarealerne. Derudover ligger der ingen målsatte søer nedstrøms udbringningsarealerne, mellem arealerne og de vandløb, som de afvander til. På den baggrund vurderer Rebild Kommune, at anvendelsen af arealerne i projektet ikke påvirker målsatte søer.

Det vurderes ikke nødvendigt, at stille skærpende vilkår vedrørende målsatte søer.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

FOSFOR

Til ejendommen er der 135,53 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer.

125,23 ha af udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 0, mens 10,29 ha ligger i fosforklasse 2.

Fosforoverskuddet for arealerne i projektet er på 5,9 kg P/ha/år (27,2 kg P/ha/år tilført og 21,3 kg P/ha/år fraført i gennemsnit). Kravet til fosforbalance er opfyldt for arealer i fosforklasse 2. Separation af gylle indgår ikke i vurderingen ansøgningen. Gyllen, der separeres, skal leveres til biogasanlæg og der sker dermed en reduktion i fosforoverskuddet. Det vil sige, at den nuværende situation er worst case.

Risikoen for udledning af fosfor til vandmiljøet vurderes, at være størst ved erosion, sand og jordfygning og ved udvaskning fra dræned lavbundsarealer.

I forhold til overfladevand, er der ingen arealer, hvor hældningen er større end 6 grader. Som nævnt under vandløbsafsnittet, anses risikoen for at der ved overfladeerosion sker udvaskning af fosfor for ringe. Dette begrundes i afstand til vandløb og permanent græsdekke på arealerne mellem udbringningsarealerne og vandløbene.

10,29 ha er drænet lavbund, men her er kravet til fosforbalance opfyldt.

Der er foretaget en beregning af grundlaget for skærpelse af kravet til fosforoverskud, i henhold til it-vejledningens afsnit om fosfor.

I oplandet til Halkær Bredning udgør udvaskningen fra arealerne i projektet 0,022 % af den samlede udledning af fosfor fra arealer i oplandet i godkendelsesperioden. Da andelen er mindre end 1 % er der ikke behov for at skærpe kravet til fosforoverskud på arealerne i kystvandsoplandet til Halkær Bredning.

I oplandet til Lovns Bredning udgør udvaskningen fra arealerne i projektet 0,007 % af den samlede udledning af fosfor fra arealerne i oplandet i godkendelsesperioden. Da andelen er mindre end 1 % er der ikke behov for at skærpe kravet til fosforoverskud på arealerne i kystvandsoplandet til Lovns Bredning.

I oplandet til Hjarbæk Fjord udgør udvaskningen fra arealerne i projektet 0,005 % af den samlede udledning af fosfor fra arealerne i oplandet i godkendelsesperioden. Da andelen er mindre end 1 % er der ikke behov for at skærpe kravet til fosforoverskud på arealerne i kystvandsoplandet til Hjarbæk Fjord.

Endelig forventes udledningen af fosfor i perioden fra 2005 til baseline i 2015, jævnfør gis-udtræk fra de temaer der ligger bag udkast til vandplan for hovedvandopland 1.2 Limfjorden, at falde fra andre punktkilder (rens anlæg, dambrug, regnvandsbetingede udledninger, industrier med særskilt udledning, samt udledninger af spildevand fra ejendomme i det åbne land) i kystvandsoplandet til både Halkær Bredning, Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord.

Det vil sige, at udledningen, eller risikoen for udledning, af fosfor fra arealerne i projektet ikke er til hinder for at opnå gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne H15, H30, F1, F14, F24 og R7.

Endelig fremgår det af udkast til vandplan for Hovedopland 1.2 Limfjorden fra januar 2010, at de nødvendige tiltag til den nødvendige reduktion af tilledningen af næringssalte, vil blive iværksat på andre måder end ved administrationen af husdyrloven. Dette understøttes af retningslinje 4 i udkast til vandplan, og side 2 i Miljøstyrelsens nyhedsbrev "husdyrgodkendelse" af 26. januar 2010.

KVÆLSTOF

Af projektets 135,53 ha udbringningsarealer, ligger 62,7 ha i nitratklasse 0. Disse arealer afvander via Lerkenfeld Å vandsystem til Lovns Bredning, der er en del af Natura 2000-områderne H30 og F14. De resterende 72,82 ha ligger i nitratklasse 2, og afvander via henholdsvis Simested Å vandsystem til Hjarbæk Fjord, der er en del af Natura 2000-områderne H30 og F24 og Halkær Å vandsystem til Halkær Bredning, der er en del af Natura 2000-områderne H15, F1 og R7.

Kvælstofudvaskningen er via Farm-N beregnet til 77,3 kg N/ha i nudrift og 73,80 kg N/ha i ansøgt drift.

Det betyder, at der teoretisk gennemsnitlig fjernes $77,3 \text{ kg N/ha} - 73,80 \text{ kg N/ha} \times 135,53 \text{ ha} = 474,36 \text{ kg N}$ fra arealerne i projektet.

Rebild Kommune har i nedenstående vurdering anvendt ”Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand ved vurdering af ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven” af 24. juni 2010, fra Miljøstyrelsen samt ”Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk” af 28. februar 2011 fra Miljøstyrelsen, herunder den udarbejdede oversigt over udviklingen i husdyrtryk i de enkelte kystvandsoplande.

Husdyrgødningens andel udgør 7,1 kg N/ha.

Halkær Bredning:

Forudsætningerne for beregningerne er, at Halkær Bredning kategoriseres som særlig følsomt vandområde, hvorfor den husdyrgødningsbaserede udvaskning af kvælstof fra projektet højst må udgøre 1 % af den samlede udvaskning af kvælstof fra arealer i oplandet.

Projektets andel i den husdyrgødningsrelaterede andel af kvælstofudvaskningen i oplandet til Halkær Bredning, udgør 0,023 % af den samlede udvaskning fra arealerne i oplandet.

Ændringen i antallet af DE i oplandet viser en stigning på 0,28 % fra år 2007 til år 2010. Da den procentvise stigning ikke er større end 5 %, vurderes det, bl.a. med baggrund i usikkerheder, at udvidelsen heller ikke i kumulation med andre husdyrbrug medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne.

Udledningen af kvælstof fra andre kilder i oplandet (renseanlæg, dambrug, regnvandsbetingede udledninger, industrier med særskilt udledning samt udledninger af spildevand fra ejendomme i det åbne land) til Halkær Bredning forventes, at være faldende i perioden fra 2005 til baseline i 2015, jævnfør gis-udtræk fra de temaer der ligger bag udkast til vandplan for hovedvandopland 1.2 Limfjorden.

Lovns Bredning:

Forudsætningerne for beregningerne er, at Lovns Bredning kategoriseres som særlig følsomt vandområde, hvorfor den husdyrgødningsbaserede udvaskning af kvælstof fra projektet højst må udgøre 1 % af den samlede udvaskning af kvælstof fra arealer i oplandet.

Projektets andel i den husdyrgødningsrelaterede andel af kvælstofudvaskningen i oplandet til Lovns Bredning, udgør 0,001 % af den samlede udvaskning fra arealerne i oplandet.

Ændringen i antallet af DE i oplandet viser en stigning på 3,95 % fra år 2007 til år 2010. Da den procentvise stigning ikke er større end 5 %, vurderes det, bl.a. med baggrund i usikkerheder, at udvidelsen heller ikke i kumulation med andre husdyrbrug medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne.

Udledningen af kvælstof fra andre kilder i oplandet (renseanlæg, dambrug, regnvandsbetingede udledninger, industrier med særskilt udledning samt udledninger af spildevand fra ejendomme i det åbne land) til Lovns

Bredning forventes, at være faldende i perioden fra 2005 til baseline i 2015, jævnfør gis-udtræk fra de temaer der ligger bag udkast til vandplan for hovedvandopland 1.2 Limfjorden.

Hjarbæk Fjord:

Forudsætningerne for beregningerne er, at Hjarbæk Fjord kategoriseres som særlig følsomt vandområde, hvorfor den husdyrgødningsbaserede udvaskning af kvælstof fra projektet højst må udgøre 1 % af den samlede udvaskning af kvælstof fra arealer i oplandet.

Projektets andel i den husdyrgødningsrelaterede andel af kvælstofudvaskningen i oplandet til Hjarbæk Fjord, udgør 0,007 % af den samlede udvaskning fra arealerne i oplandet.

Ændringen i antallet af DE i oplandet viser en stigning på 1,14 % fra år 2007 til år 2010. Da den procentvise stigning ikke er større end 5 %, vurderes det, bl.a. med baggrund i usikkerheder, at udvidelsen heller ikke i kumulation med andre husdyrbrug medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne.

Udledningen af kvælstof fra andre kilder i oplandet (renseanlæg, dambrug, regnvandsbetingede udledninger, industrier med særskilt udledning samt udledninger af spildevand fra ejendomme i det åbne land) til Hjarbæk Fjord forventes, at være faldende i perioden fra 2005 til baseline i 2015, jævnfør gis-udtræk fra de temaer der ligger bag udkast til vandplan for hovedvandopland 1.2 Limfjorden.

Samlet vurdering:

Ud over ovenstående er det sådan, at udkast til vandplan for hovedopland 1.2 Limfjorden, principielt anviser de reduktioner i tilledningen af næringssalte til overfladevand, der er nødvendige for at opnå den målsatte tilstand "God økologisk tilstand", for marine områder, svarende til en dybdegrænse for ålegræs på 4,1 meter, selv om målet nu er udsat til år 2027. Reduktionerne opnås uden at skærpe kravene i husdyrloven.

Samtidig anses kravet til gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-områderne for opfyldt, for de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for det enkelte Natura 2000-område, når vandplanens mål om god økologisk tilstand er opfyldt. Der er her tale om Natura 2000-områderne H15, H30, F1, F14, F24 og R7.

For de arter der indgår i udpegningsgrundlagene, må det renere vand og den større udbredelse af ålegræs, som opfyldelse af vandplanens krav medfører, betyde at tilledningen af næringssalte fra arealerne i projektet ikke påvirker de arter der udgør udpegningsgrundlaget væsentligt. Begrundelsen er, at deres fødeemner, føde søgningsmuligheder og skjulmuligheder forbedres væsentligt.

Det gælder ligeledes, at hvis projektet ikke selv eller kumulation med andre landbrug eller punktkilder, medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne, så er projektet ikke årsag eller medvirkende årsag til, at der eventuelt ikke kan opnås gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-områderne.

Dette understøttes af retningslinje 4 i udkast til vandplanerne og side 2 i Miljøstyrelsens nyhedsbrev "husdyrgodkendelse" af 26. januar 2010.

Konklusion kvælstof og fosfor

Med baggrund i ovenstående vurderes det, at tilledningen af kvælstof og fosfor fra arealerne i projektet, til vandløb samt Halkær Bredning, Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord, ikke er til hinder for at de fastsatte mål kan overholdes, ligesom det vurderes, at udledningen ikke medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for habitatområderne H15 og H30, fuglebeskyttelsesområderne F1, F14 og F24 eller ramsarområdet R7. Reelt sker der en mindre udledning af kvælstof i forhold til nudriften.

Tilledningen af kvælstof fra arealerne i projektet til marine Natura 2000-områder overstiger ikke 1 % af den samlede udledning fra arealerne i oplandet. Udledningen fra arealerne i projektet medfører heller ikke i

kumulation med andre landbrug eller punktkilder en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne. De nødvendige reduktioner i næringsstofudledningen til sikring af målopfyldelse i Limfjorden, sikres gennem andre tiltag i vandplanen, der ikke reguleres af husdyrloven.

En beregning af fosforudvaskningen fra arealerne i godkendelsesperioden viser, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til fosforoverskud på arealerne.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

En række dyr omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring husdyrbruget. Ifølge oplysninger i ”Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af troldflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, dværgflagermus, damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, Brandts flagermus, skimmelflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben og odder.

Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets udbringningsarealer. Udvidelsen af husdyrbruget vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter af flagermus. Husdyrbrugets omdriftsarealer vurderes ikke at rumme levesteder for stor vandsalamander, markfirben eller spidssnudet frø. Forskriftsmæssig drift af arealer ved vandløbene vurderes ikke at være til skade for odderforekomst langs vandløb i området.

For yderligere henvises der til kommunens beskrivelse i naturvurderingen, der er vedlagt som bilag 5.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

Ansøgers oplysninger:

Inden for nitratfølsomme områder, hvor der foretages vandindvinding til vandværker, må udvaskningen af nitrat ikke forøges i forhold til udvaskningen i nudriften, hvis nitratudvaskningen overstiger 50 mg/l. En stigning kan således accepteres, hvis både nitratudvaskningen før og efter udvidelsen ligger under 50 mg/l.

Dele af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Der sker imidlertid et fald i N-udvaskningen fra nudriften til ansøgt drift fra 87 til 84 mg nitrat pr. liter, selv før der korrigeres i arealberegningen med ekstra efterafgrøder for at overholde kravet til N-udvaskning til overfladevand.

Kommunens bemærkninger:

For alle ejendommens udbringningsarealer er der valgt et sædskifte, som svarer til referencesædskiftet. Referencesædskiftet for alle markerne på nær en, er et S4-sædskifte. For den sidste mark (mark 10) er der valgt et S2-sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet på den pågældende mark.

Mængden af efterafgrøder indgår i vurderingen af belastningen på arealerne, og der er derfor stillet vilkår til, at der altid skal være mindst 3,01 % - point ekstra med efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder. Vilkåret er stillet på baggrund af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, og det vurderes herefter, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt, samt at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

Markerne nr. 1, 3, 5, 6, 11, 14, 15, 22, 23, 24 og 25 ligger i nitratfølsomt indvindingsopland. Alle de nævnte marker har en beregnet nitratudvaskning på 87 mg nitrat pr. liter. I henhold til godkendelsesbekendtgørelsen må der ikke ske en merudledning af nitrat i udvaskningen i rodzonen, hvis udvaskningen er over 50 mg nitrat pr. liter. Merbelastningen i ansøgt drift er beregnet til -3 mg nitrat pr. liter, og kravet er dermed overholdt.

8 MANAGEMENT

Ansøgers oplysninger:

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet ”godt landmandskab”. Begrebet ”godt landmandskab” indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Grisene leveres i øvrigt til Danish Crown, og produktionen lever derfor op til den ”code of practice”, der er udformet af slagteriet.

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk og EU-lovgivning omkring dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

Hypig anvendelse af diverse videre- og efteruddannelsestilbud for ejer og ansatte.

Deltager i 2 erfagrunder.

Kommunens bemærkninger:

Det er Rebild Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til management. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille vilkår vedrørende management.

9 EGENKONTROL

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med udvidelsen af slagtesvinebesætningen på Fyrkildevej 8 er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Rengøring:

- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimer støvgener.
- Periodevis rengøring af svinestier for at minimer støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.

Ventilering:

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Rengøring af ventilationsanlæg
- Kontrol af temperatur- og fugtighedsmålere
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Foderformalings- og blandingsanlæg:

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Jævnlig service.

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over flydelag
- Renholdelse af stier

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (E-kontrol)
- Forbrug af fyringsolie
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder

I henhold til DANISH-produktstandarden skal Jens Iversen som minimum følge nedenstående punkter vedr. egenkontrol i svinebesætningen:

- Der skal i CHR være ajourførte optegnelser og dokumentation over besætningens til- og afgang af grise.
- Ved indkøb af smågrise fra en fast leverandør skal producenten sikre sig, at griseringsaftalen er registreret i CHR.
- Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlægssedler. Faktura gemmes i 5 år.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning.
- Vejledning om god produktionspraksis – en branchekode skal være udfyldt og underskrevet.
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år.
- Hvis der er indgået en sundhedsrådgivningsaftale, skal denne kunne fremvises.
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge.
- Antibiotika og kemoterapeutikaholdige lægemidler må ikke findes på bedriften efter ordinationsperioden medmindre de er genordineret af dyrlægen.
- Behandlede svin skal mærkes individuelt eller på stiniveau, så de kan identificeres inden for tilbageholdelsesperioden.
- Der skal kunne fremvises udfyldt egenkontrolprogram for dyrevelfærd (først gældende når bekendtgørelse er offentliggjort).
- I sohold skal fravænningsalderen kunne dokumenteres.
- Funktioner af mekanisk og automatisk udstyr, der har betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres hver dag, og eventuelle fejl eller mangler skal snarest afhjælpes.
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed.

Kommunens bemærkninger:

Det er Rebild Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til egenkontrol. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille vilkår vedrørende egenkontrol.

10 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Ansøgers oplysninger:

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning om udvidelse af dyreholdet, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale, beror på projektilpasninger der for nogens vedkommende er at betegne som BAT. I forløbet er der fravalgt nogle teknologier og projektilpasninger der ligeledes er BAT.

Jens Iversen mener, at hans drift lever op til BAT på bl.a. nedenstående seks punkter, der skal behandles i forbindelse med en ansøgning om § 12-miljøgodkendelse:

- Management (ledelses- og kontrolrutiner): Der henvises til afsnit 8.
- Foder: Der henvises til afsnit 4.3 og 6.1.
- Staldindretning: Der henvises til afsnit 4.1, 4.2 og 6.1.
- Forbrug af vand og energi: Der henvises til afsnit 4.2 og 4.4.
- Opbevaring/behandling: Der henvises til afsnit 5.2, 5.3, 5.4 og 5.5.
- Udbringning: Der henvises til afsnit 5.2 og 6.4.

Kommunens bemærkninger:

Beskrivelser og vurderinger af BAT på de enkelte områder kan læses under de enkelte afsnit som anført ovenfor. Hovedkonklusionerne for de enkelte punkter er:

- **Management:** Rebild Kommune er enig med ansøger i, at de valgte tiltag er BAT
- **Foder:** Rebild Kommune er enig med ansøger i, at det ansøgte leves op til BAT med den valgte foderplanlægning og med udarbejdelse af foderplaner og foderanalyser. Der er reduceret i mængden af råprotein for at leve op til det generelle ammoniakkrav.
- **Staldindretning:** Rebild Kommune vurderer, at et niveau svarende til en maksimal ammoniakemission på 4438 kg N ved udvidelsen i de eksisterende bygninger er BAT. Ansøger har dokumenteret, at dette opnås med de valgte virkemidler.
- **Forbrug af vand og energi:** Rebild Kommune vurderer, at de valgte tiltag lever op til BAT.
- **Opbevaring/behandling af gylle:** Rebild Kommune anser naturligt flydelag i gyllebeholderen som værende BAT og stiller derfor ikke krav om fast overdækning af gyllebeholderen.
- **Udbringning:** Rebild Kommune anser lovgivningens generelle udbringningskrav som værende BAT.

Kommunen har ved godkendelsen ikke taget stilling til fravalg af virkemidler, idet det står ansøger frit for, at vælge de virkemidler, som ansøger selv ønsker til at opnå kommunens fastlagte BAT-niveau. På baggrund af ansøgers oplysninger, er det herefter Rebild Kommunes vurdering, at bedriften ved efterlevelse af denne godkendelse, samlet set lever op til BAT.

11 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

Ansøgers oplysninger:

Et alternativ til den valgte udvidelse i eksisterende stalde på ejendomme Fyrkildevej 8 ville være at udvide på Jens Iversens ejendom Hvidkildevej 14 i Mejlby. Denne ejendom ligger imidlertid tæt på samlet bebyggelse, hvorved en udvidelse her vil være en stor udfordring af hensyn til lugtgener samt vil kræve bygning af nye stalde på denne ejendom. Dette vil ikke være økonomisk optimalt set i forhold til at udvide i eksisterende stalde på Fyrkildevej 8 for at udnytte disse stalde mere optimalt.

Vision:

Jens Iversen har udarbejdet en vision for sin og Onsildhøjgårds fremtid. Onsildhøjgård skal være blandt de få svinebedrifter, der er tilbage om ti år. Landbruget skal være rationelt og bæredygtigt økonomisk og skal give ejeren og ansatte en spændende hverdag. Jens Iversen skal også i fremtiden deltage i det daglige arbejde på bedriften. Der skal også være tid og overskud til familien samt tid til at engagere sig i fritidsaktiviteter og landbrugsfaglige organisationer. Bedriften skal drives, så miljøregler overholdes og det gode forhold til lokalsamfundet skal plejes.

Målsætninger:

Konkret står Jens Iversen som alle andre slagtesvineproducenter over for, at faldende priser og stigende omkostninger udhuler økonomien i den nuværende produktion. Det betyder, at der tjenes mindre med det samme produktionsanlæg og det er derfor nødvendigt at udnytte det produktionsanlæg man har bedst muligt. Antallet af producerede slagtesvin på produktionsanlægget på Fyrkildevej 8 må øges for at kunne holde et stabilt overskud. Dette vil resultere i et solidt økonomisk fundament. Samtidig bliver der skabt rammer og mulighed for at investere i produktions- og miljøfremmende forhold, som kan give øget arbejdsglæde og dyrevelfærd.

Et alternativ til udvidelse på Onsildhøjgård kunne være at opkøbe en anden produktionsejendom for at drive og eventuelt udvide denne. Jens Iversen kunne på den måde at udvikle bedriften og modvirke en faldende realløn. Det ville kræve en stor investering til opkøb og eventuel modernisering af en anden ejendom. Der er desuden klare fordele i at have slagtesvinebesætningen samlet på samme sted frem for at skulle passe dyr flere steder. En samlet besætning giver bedre mulighed for at opnå en rationel produktion end ved at have to adskilte slagtesvinebesætninger. Dertil kommer, at Onsildhøjgårds beliggenhed er god i forhold til naboer, de fleste udspretningsarealer og ammoniakfølsom natur. Desuden har Jens Iversen i flere år gjort sig strategiske overvejelser mht. fremtidig udvikling og udvidelse, bl.a. gennem opkøb af jord og naboejendomme. Han har således gennem tiden tænkt udvikling ind i byggeri, drift osv., så mulighederne for udvidelse står åbne.

Kommunens bemærkninger:

Det er kommunens vurdering, at ansøger har taget stilling til mulige alternative løsninger. Kommunen vurderer, at de nævnte alternativer ikke vil være bedre end det ansøgte.

11.2 0-ALTRNATIVET

Ansøgers oplysninger:

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk og det vil være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides. Derfor vurderer Jens Iversen, at nul-alternativet ikke er relevant for ham.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Kommunens bemærkninger:

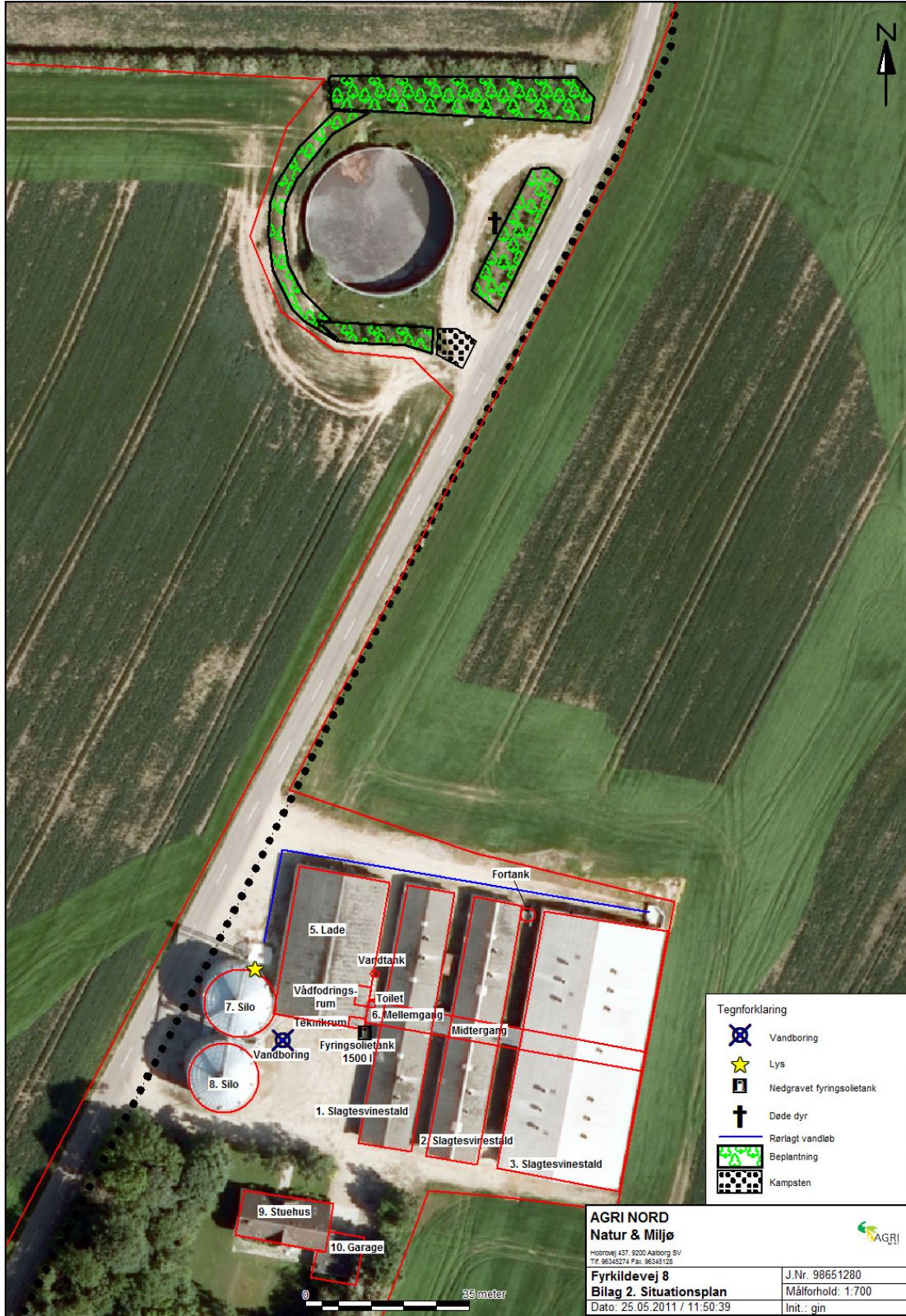
Det er kommunens vurdering, at ansøger har taget stilling til 0-alternativet. Kommunen vurderer, at de nævnte 0-alternativer ikke vil være bedre end det ansøgte.

Bilag 1 - Beplantning m.v. ved gyllebeholder

Bilag 2 - Situationsplan

Kortet er ikke målfast

Bilag 3 - Oversigt over arealer

Kortet er ikke målfast

Bilag 4 - Arealskema

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
1	12,98 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	12,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,96 Ha	12,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	15,84 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	15,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	15,84 Ha	15,84 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6	10,15 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	10,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,15 Ha	10,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5	5,24 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	5,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,24 Ha	5,24 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	4,00 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,00 Ha	0,00 Ha	4,00 Ha*	4,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	5,49 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	5,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,40 Ha	0,00 Ha	0,09 Ha	0,00 Ha
8	5,36 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	5,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,78 Ha	0,00 Ha	0,58 Ha	0,00 Ha
10	5,32 Ha	Ja	JB11	Nej	S2	S2	5,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,60 Ha	0,00 Ha	0,72 Ha	0,00 Ha
9	2,32 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15	20,39 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	20,39 Ha	0,00 Ha	20,39 Ha*	17,62 Ha	0,00 Ha	2,77 Ha	0,00 Ha
22	20,50 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	20,50 Ha	0,00 Ha	20,50 Ha*	19,52 Ha	0,00 Ha	0,98 Ha	0,00 Ha
14	13,15 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	13,15 Ha	0,00 Ha	13,15 Ha*	8,00 Ha	0,00 Ha	5,15 Ha	0,00 Ha
25	5,22 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	5,22 Ha	0,00 Ha	5,22 Ha*	5,22 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
23	5,02 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	5,02 Ha	0,00 Ha	5,02 Ha*	5,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
24	4,55 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,00 Ha	0,00 Ha	4,55 Ha	0,00 Ha	4,55 Ha*	4,55 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	135,53 Ha						62,70 Ha	0,00 Ha	72,82 Ha	0,00 Ha	113,02 Ha	125,23 Ha	0,00 Ha	10,29 Ha	0,00 Ha

Ejede/forpagtede udbringningsarealer jf. it-ansøgning

Bilag 5 - Naturvurdering

Miljøgodkendelse af svinebruget forudsætter at den ændrede produktion foruden husdyrloven er i overensstemmelse med kommuneplanmål for natur og landskab, naturbeskyttelsesloven samt EU-habitatdirektivet.

Beskrivelse af områdets natur og landskab

Svinebrugets anlæg ligger i et åbent og landbrugsdomineret landskab øst for den nordjyske motorvej mellem Rørbæk og Mejlby. Enkelte af udbringningsarealerne ligger ved anlægget, mens en anden del af udbringningsarealerne ligger nord for Mejlby ved Hvidkildevej 14, der også ejes af ansøger. Mark 11, 14 og 15 ligger langs med motorvejen mellem Mejlby og Fyrkildevej 8, og endelig ligger markerne 7, 8, 9 og 10 vest for Brorstrup langs med Lerkenfeld Å (se kortbilag 1 til naturvurdering).

Kommuneplan 2009, udpegninger og retningslinjer

Svinebrugets anlæg og arealer ligger alle i jordbrugsområde, med undtagelse af en mindre del af mark 15, der ligger i naturområde. For jordbrugsområderne gælder retningslinje 6.3.3, hvor hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben land interesser og byudviklingsinteresser. For naturområderne gælder retningslinje 8.1.2, hvor hensynet til natur- og landskabsinteresser skal varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land.

Markerne 8, 9 og 10 ligger delvist i økologisk forbindelse langs med Lerkenfeld Å. For de økologiske forbindelser gælder retningslinje 8.1.6, hvor planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden skal forbedre levesteder og spredningsmuligheder for de planter og dyr, som forbindelserne skal sikre (se kortbilag 2 til naturvurdering).

Svinebrugets anlæg og arealanvendelse vurderes ikke at være i modstrid med tre andre relevante retningslinjer, 8.1.3 (generelle naturhensyn), 8.1.5 (beskyttede naturarealer, jord- og stendiger samt landskaber) og 6.1.1 (særligt værdifulde landskaber).

Naturbeskyttelsesloven

De oplyste ændringer af svinebruget kræver ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser. Driftsbygningerne ligger i jordbrugsområde og der udvides i eksisterende anlæg.

Mark 8 grænser op til diger, der er beskyttede efter bestemmelserne i museumslovens § 29a. Mark 15 har en gravhøj. Gravhøje er omfattet af krav om obligatorisk 2 meter dyrkningsfri bræmme efter bestemmelserne i museumslovens § 29f (se kortbilag 2 og 4 til naturvurdering).

Udvidelsen af svinebruget forudsætter ikke dispensation vedrørende anvendelsen af arealer med § 3-beskyttede naturtyper.

Med naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske tilstandsforringelser i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, forøget gødsning og dræning af beskyttede naturtyper.

De oplyste udbringningsarealer grænser en del steder op til § 3-beskyttede naturtyper. Det er konkret enge og moser (se kortbilag 2, 4 og 5 til naturvurdering)

Markerne 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9 og 10 ligger i vandløbsoplandet Lerkenfeld Å, der udmunder i Lovns Bredning/Limfjorden. Markerne 22, 23, 24 og 25 ligger i vandløbsoplandet Simested Å, der udmunder i Hjarbæk Fjord/Limfjorden. Endelig ligger markerne 11, 14 og 15 i vandløbsoplandet Halkær Å, der udmunder i Nibe Bredning/Limfjorden.

Habitatdirektivet; NATURA 2000-områder og bilag IV-arter

Med EU-habitatdirektivet er i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter optaget på direktivets bilag II. NATURA 2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

I de udpegede områder skal myndighederne med igangværende NATURA 2000-planlægning sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter der er grundlag for udpegningen af hvert enkelt område.

Direktivet pålægger tillige myndighederne i medlemsstaterne ved planlægning og administration i almindelighed, at beskytte en række dyrearter optaget på direktivets bilag IV, uanset hvor arterne forekommer.

Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Svinebrugets driftsbygninger på Fyrkildevej 8 ligger 5 km syd for den nærmeste del af Rold Skov, der er en del af NATURA 2000-området Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø (NATURA 2000-område nr. 18) (se kortbilag 1 til naturvurdering). De nærmestliggende kortlagte habitatnaturtyper indenfor Natura 2000 er bøgeskove på morbund uden kristtorn (9110) i den syd-vestligste del af Nørlund Skov. Den nærmestliggende kortlagte habitatnaturtype udenfor Natura 2000 er i Bradstrup Hede 1350 m nord for anlægget. Det er aktiv højmose (7110) (se kortbilag 6 til naturvurdering, punkt 2).

Svinebrugets drift omfatter ikke arealanvendelse indenfor NATURA 2000-områder. Svinebrugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder er derfor kun luftbåren kvælstofbelastning med ammoniak fra stalde, gødningslagre og udbringning af husdyrgødning på marker samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder.

Udpegningsgrundlaget for NATURA 2000-område nr. 18:

- 1013** Kildevælds-vindelsnegl (*Vertigo geyeri*)
- 1014** Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*)
- 1081** Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
- 1095** Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096** Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1318** Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
- 1355** Odder (*Lutra lutra*)
- 1386** Grøn buxbaumia (*Buxbaumia viridis*)
- 1393** Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1902** Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
- 3110** Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)

- 3140** Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160** Brunvandede søer og vandhuller
- 3260** Vandløb med vandplanter
- 4010** Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030** Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130** Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410** Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430** Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7110** * Aktive højmoser
- 7120** Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7140** Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
- 7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230** Rigkær
- 9110** Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130** Bøgeskove på muldbund
- 9150** Bøgeskove på kalkbund
- 9160** Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190** Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0** * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

*Tabel 2: Udpegningsgrundlag for NATURA 2000-område nr. 18 (EU-habitatområde nr. 20) Rold Skov, Lindenborg Ådal og Madum Sø. * markerer prioriterede naturtyper*

Udvaskning af gødningsstoffer og erosionsmaterialer til vandløb og marin recipient er behandlet i afsnit 7.4 (kvælstof og fosfor til fjord og hav).

Forekomst af bilag IV-arter i området og svinebrugets påvirkning af levevilkår for disse er omtalt i afsnittet om påvirkning af naturtyper og arter i NATURA 2000-områder samt bilag IV-arter.

Svinebrugets påvirkning af områdets natur, generelt

Såvel aktuel som ændret drift, der anerkendes med miljøgodkendelsen, påvirker områdets naturtyper. Påvirkningerne er altovervejende relateret til arealanvendelse og næringsstofbelastning. Konsekvenserne af påvirkningerne er ved sagsbehandlingen vurderet i forhold til ovenfor nævnte planlægning og bestemmelser for natur- og landskabsbeskyttelse.

Arealanvendelse

§ 3-beskyttede enge, der grænser direkte op til svinebrugets udbringningsarealer, vurderes ikke at rumme væsentlige biologiske interesser. De konkrete enge er næringsstofpåvirkede og artsfattige. Randpåvirkning af naturarealer fra markdriften vurderes ikke forøget ved udvidelsen af svinebruget. Med aktuelle naturtilstande for de direkte tilgrænsende naturarealer og målsætninger for området generelt, skønnes der ikke at være grundlag for krav om udlægning af dyrknings- eller gødskningsfrie bræmmer omkring naturarealer, der grænser op til svinebrugets markarealer.

Svinebruget vurderes ikke at rumme udbringningsarealer der skråner så stærkt mod vandløb eller beskyttede naturtyper, at det giver særlig risiko for overfladeafstrømning af gødningsstoffer og erosionsmateriale til skade for naturtilstand af disse.

Næringsstofbelastning

Den anden kategori af påvirkninger af områdets naturtyper er næringsstofbelastning, specifikt ammoniakdeposition, og tilførsel/tab af kvælstof og fosfor til jord og vandmiljø. Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet at stige fra 3690,49 kgN/år til 4435,07 kgN/år ved udvidelsen. Stigningen udgør således 744,58 kgN/år. Stalde og gødningslagre ligger indenfor 1000 m bufferzone omkring naturtyper der efter husdyrlovens § 7 defineres som ammoniakfølsomme og med særlige reduktionskrav til følge. Nærmeste § 7 naturtype ligger 640 m sydvest for driftsbygningerne.

Rebild Kommune har beregnet ammoniakdepositionen fra ejendommen i to naturpunkter hhv. nord og syd for ejendommen (kortbilag 6 til naturvurdering).

Punkt	Naturtype	Merbelastning kg N/ha/år	Totalbelastning kg N/ha/år	Baggrundsbelastning kg N/ha/år
1	Overdrev	0,0	0,2	16,59
2	Højmose	0,0	0,2	17,18

Punkt 1 er registreret som beskyttet overdrev efter § 3, og ligger 640 meter syd-vest for ejendommen.

En besigtigelse af overdrevet gav følgende plantearter: Håret Høgeurt, Bladmosses, Alm. Røllike, Rødknæ, Alm. Hvene, Alm. Hundegræs, Skræppe sp., Læge-Ærenpris, Vild Kørvel, Mose-Bunke, Fåre-Svingel, Grå Bynke, Stor Nælde, Mælkebøtte sp., Rød Svingel, Hedelyng, Gyvel, Krybende Pil, Smuk Perikon, Hvidtjørn sp. og Fløjlsgræs.

Tålegrænseintervallet for denne naturtype er 10-20 kg N/ha/år. Da merbelastningen fra driftsbygningerne er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og totalbelastningen er 0,19 kg N/ha/år vurderer Rebild Kommune, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til ammoniakemissionen fra ejendommen.

Punkt 2 er registreret som beskyttet mose efter § 3, og ligger 1320 meter nord for driftsbygningerne. Arealet er ydermere kortlagt som habitatnaturtype 7110 (aktiv højmosé)

Ifølge Danmarks Naturdata er følgende arter registreret på arealet: Dun-birk, Hedelyng, Bølget bunke, Revling, Tue-kæruld, Tormentil, Tranebær, Tyttebær, Plys-tørvemos, og Bladmos. Tilstanden af området er vurderet som ringe (klasse 4), og området er under stærk tilgroning og meget plejekrævende.

Det vurderes at naturtypens tålegrænseinterval er på 5-10 kg N/ha/år. Der er beregnet en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år, og en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år. Belastningen af arealet er overskredet allerede med baggrundsbelastningen. Der stilles ikke yderligere vilkår til ammoniakemissionen fra ejendommen.

På grund af afstand og retning skønnes det ikke relevant at lave yderligere ammoniakberegninger på § 3 natur fra ejendommen.

Påvirkning af naturtyper og arter i NATURA 2000-områder samt bilag IV-arter

I afsnittene arealanvendelse og næringsstofbelastning er redegjort for svinebrugets påvirkning af naturtyper generelt. I kraft af svinebrugets beliggenhed i forhold til NATURA 2000-områder kan opsummeres, at svinebrugets påvirkninger af naturtyper i NATURA 2000-områder teoretisk alene kan være ammoniakdeposition (NATURA 2000-områder i Sønderup Ådal og Rold Skov), tab af gødningsstoffer til vandløb nedstrøms og marine dele af NATURA 2000-områderne i Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Nibe Bredning

Med henvisning til svinebrugets placering i et andet vandløbsopland, afstande fra driftsbygninger og arealer samt beregnet merdeposition kan umiddelbart godtgøres, at svinebruget ikke målbart påvirker naturtyper og arter i NATURA 2000-området Rold Skov, Lindborg Ådal og Madum Sø.

Med placering i vandløbsoplandet Simested Å påvirker svinebruget i et eller andet omfang NATURA 2000-området Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk.

Svinebrugets tab af gødningsstoffer til vandløb og marin recipient i NATURA 2000- områder er behandlet i afsnit 7.4.

Svinebrugets drift vurderes ikke at have målbare negative effekter på levevilkår for arter, der er en del af udpegningsgrundlaget for NATURA 2000-områderne.

Driften af det udvidede svinebrug vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder. Yderligere oplysninger om basisanalyser af NATURA 2000- områderne kan ses på www.vandognatur.dk

En række dyr omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring svinebruget. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) er der i området registreret forekomst af troldflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, dværgflagermus, damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, Brandts flagermus, skimmelflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben og odder.

Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på svinebrugets udbringningsarealer. Udvidelsen af svinebruget vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter af flagermus. Svinebrugets omdriftsarealer vurderes ikke at rumme levesteder for stor vandsalamander, markfirben eller spidssnudet frø. Forskriftsmæssig drift af arealer ved vandløbene vurderes ikke at være til skade for odderforekomst langs vandløb i området.

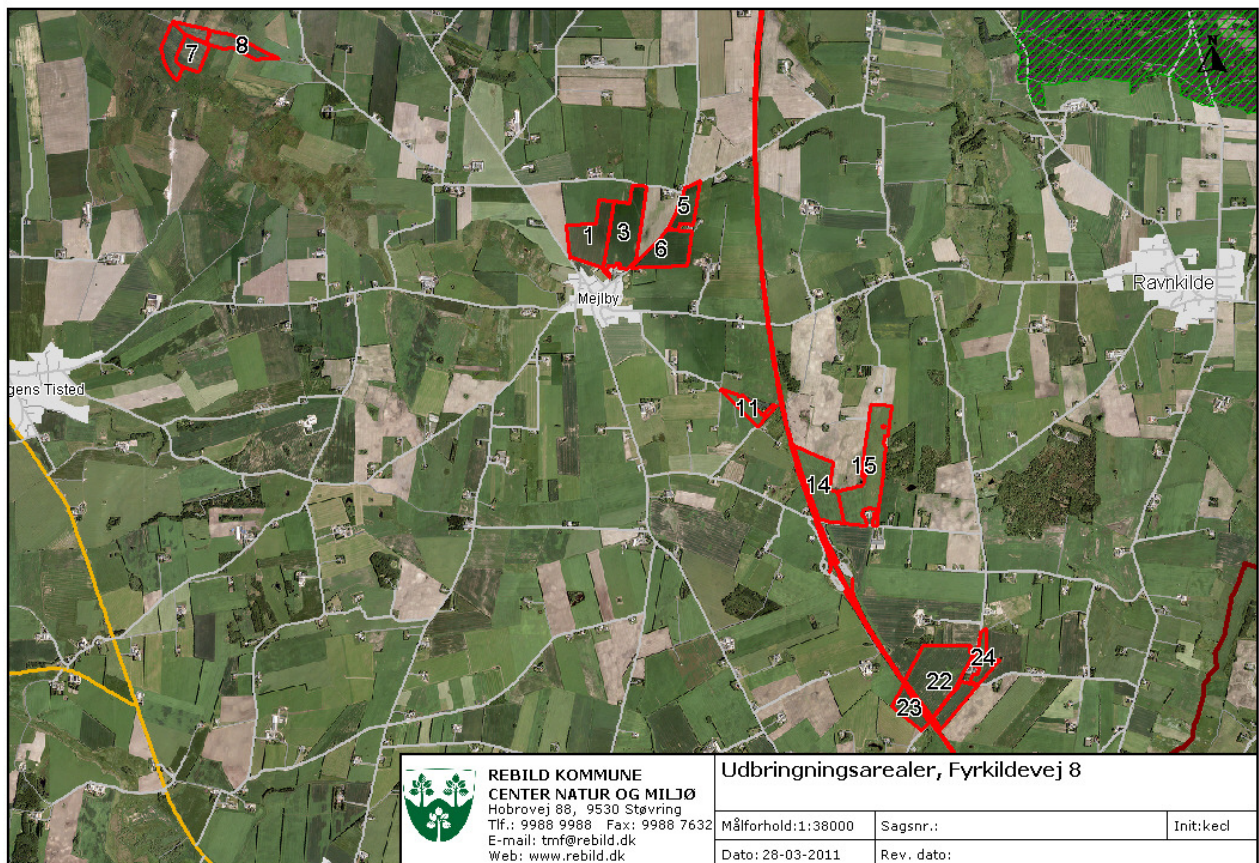
Sammenfatning

Miljøgodkendelsen gives på en række vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur og vandmiljø mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at miljøgodkendelsen med supplerende vilkår til ammoniaktab fra stalde sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området.

Det vurderes, at udvidelsen af svinebruget er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplanen for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes udvidelsen ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

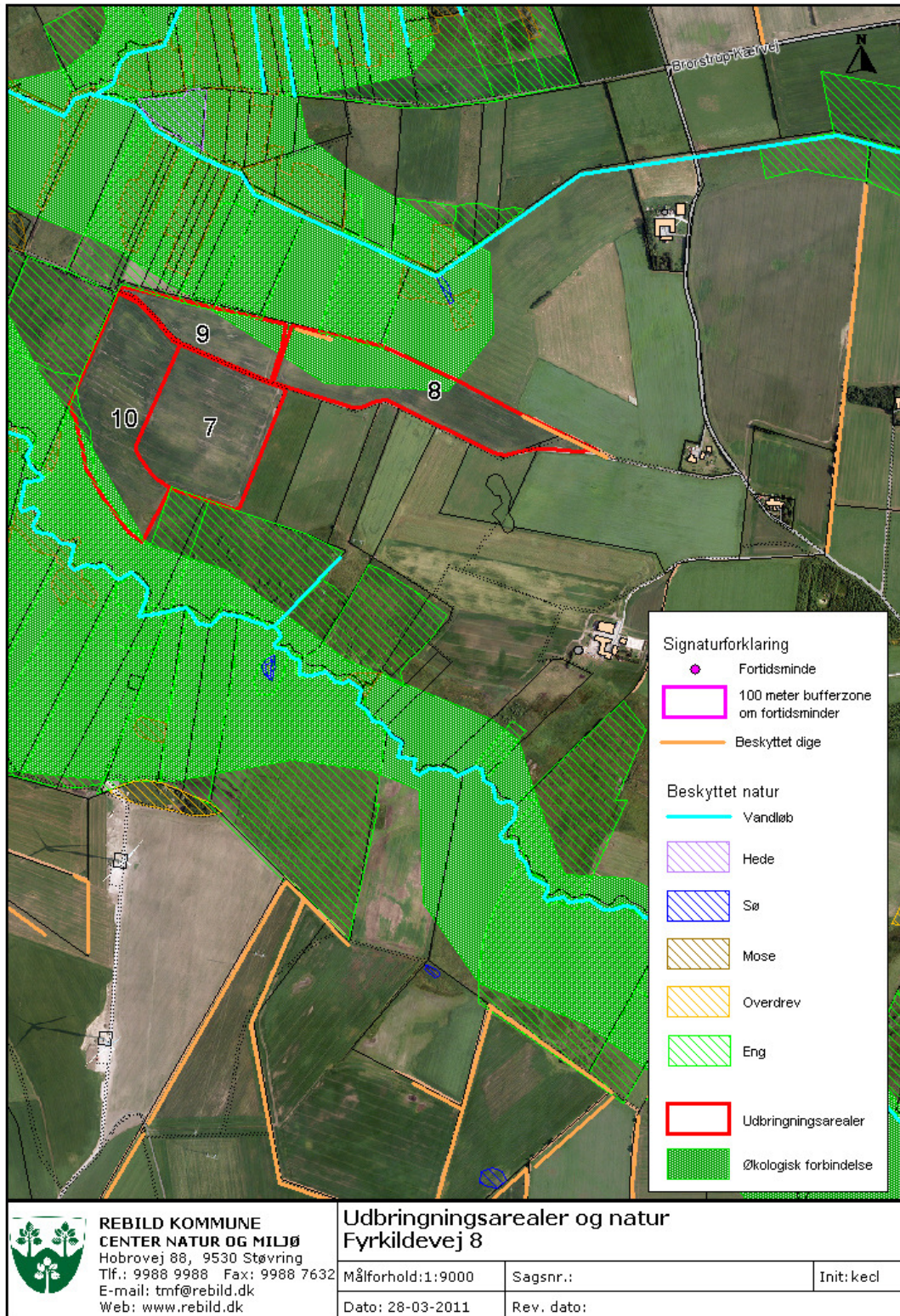
Kortbilag 1 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

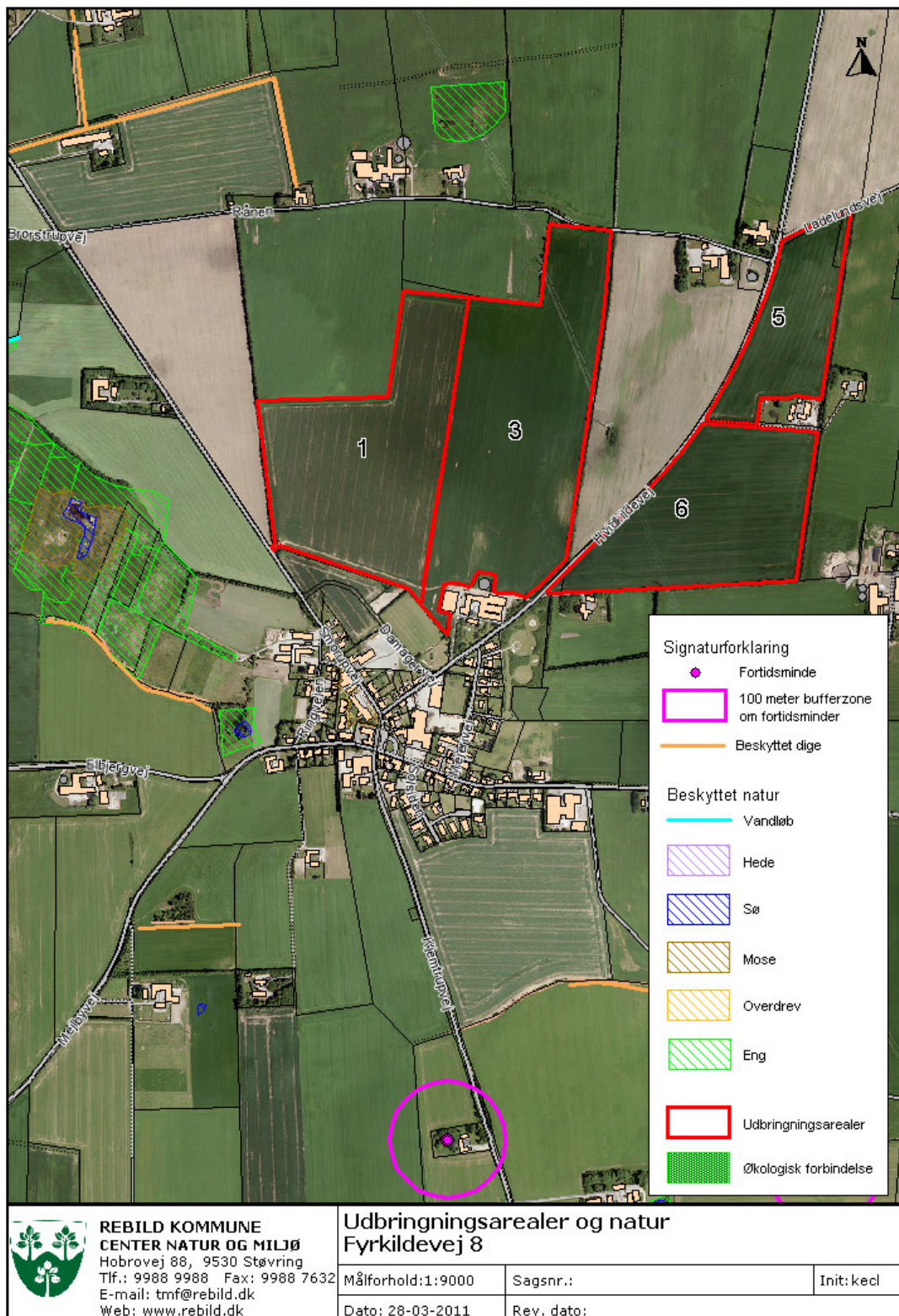
Kortbilag 2 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

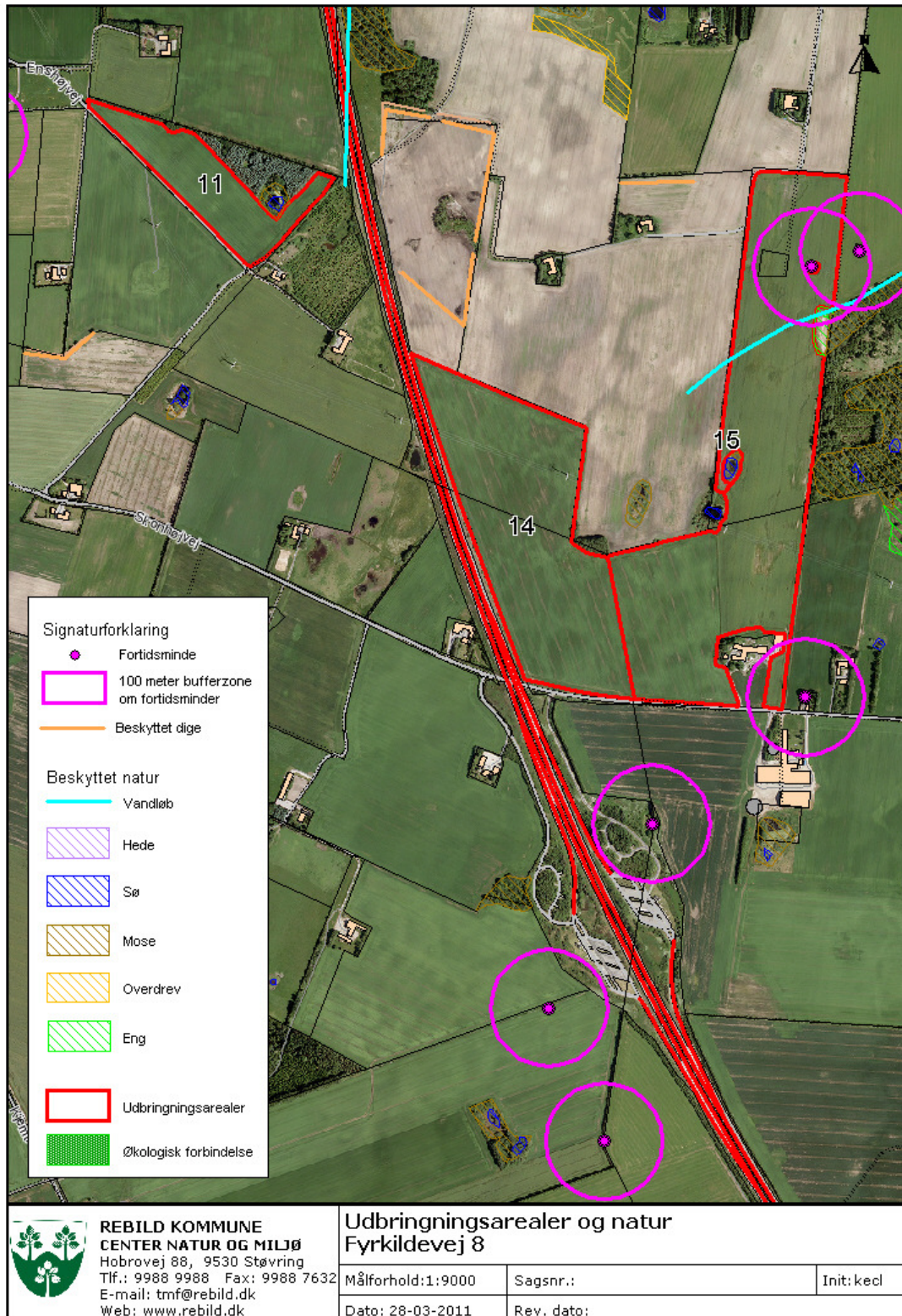
Kortbilag 3 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

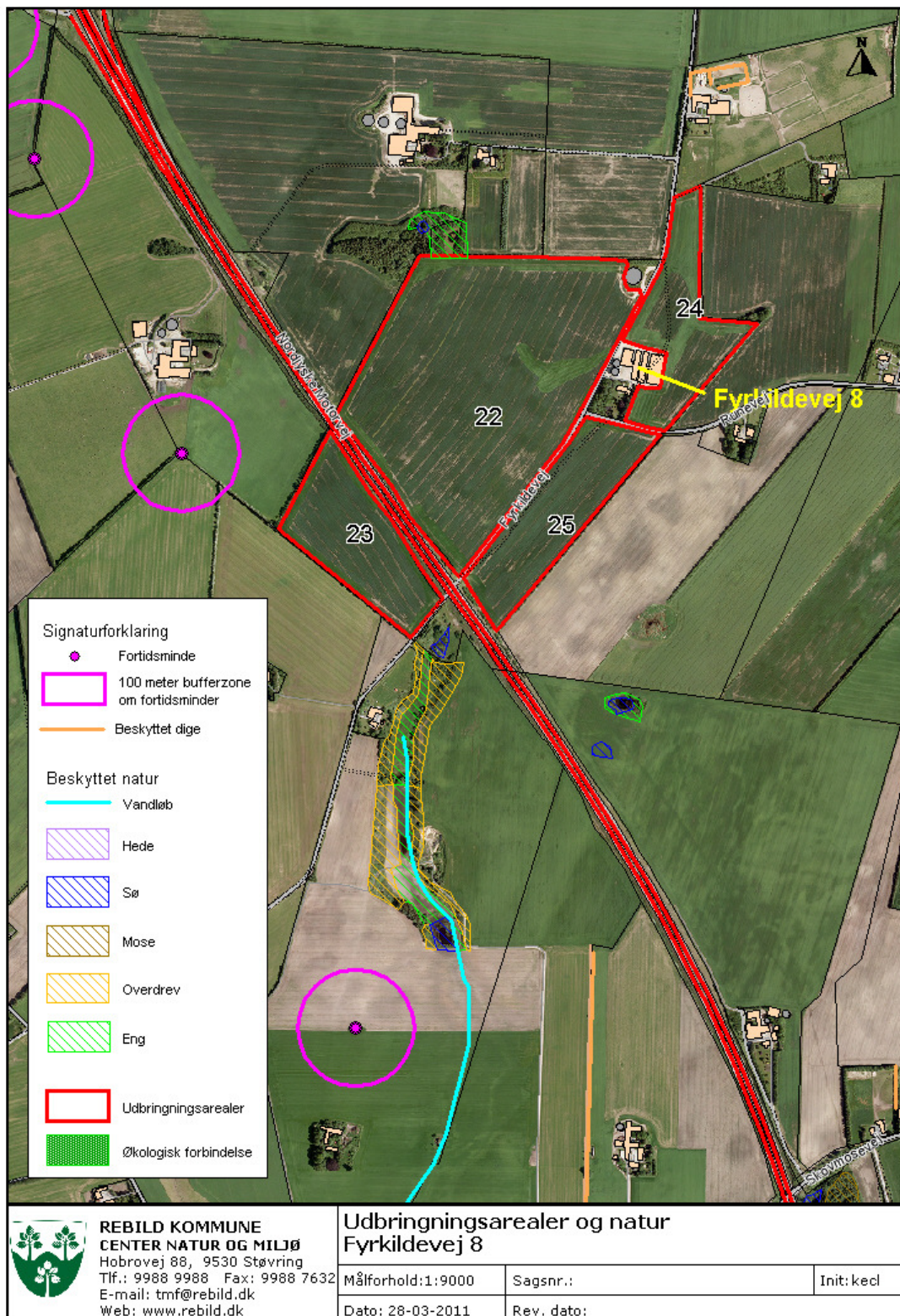
Kortbilag 4 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

Kortbilag 5 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

Kortbilag 6 til naturvurdering

Kortet er ikke målfast

